

DARBININKAS

Vol. LXXV, Nr. 6
Vasario - February 9, 1990

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Lenkijos komunistų partijos kongrese partija susilaukė aštros kritikos ir nutarė susilaukti. Jos vietoj buvo įsteigta nauja kairioji partija, nes atstatyti pasitikėjimą komunistų partijai, kuri pažeidė demokratiją ir privedė kraštą prie ūkinės suirutės, buvo neįmanoma.

Vakaruose kilo susirūpinimas, kad Sov. S-gos Azerbaidžano respublikoj laikomi svarbiausi branduolinių ginklų sandėliai nepatektų į nacionalistų rankas.

Sov. Azerbaidžano respublikos gyventojų maištas dėl sovietų kariuomenės veiksmų apriomo. Jo metu žuvo 125 žmonės. Dabar ten auga reikalavimai, kad sovietų kariuomenė būtų atitraukta.

Baltijos valstybių išlaisvinimo sąjūdžiam tarpininkaujant, vasario 1 Rygoj prasidėjo Azerbaidžano ir Armenijos išsilaisvinimo sąjūdžių atstovų pasitarimai užbaigti savitarpines žudynes, neliečiant teritorinių ginčų. Maskvos atstovai žiuose pasitarimuose nedalyvauja.

Gynybos sekretorius Dick Cheney pasiūlė sumažinti JAV armijos divizijų skaičių 2 divizion 1991 biudžetiniams metams, bet ir toliau vykdyti strateginių bombonešių B-2 statybą tol, kol Sov. S-gos konvencionalių ginklų skaičius derybom nebus žymiai sumažintas.

Popiežius Jonas Paulius II, lankydamas neturtingąsias Afrikos valstybes, kvietė taikingai spręsti įvairius tarpusavio ginčus ir ragino turtingąsias pasaulio valstybes teikti ūkinę paramą neturtingosioms.

Rumunijoj prasidėjo demonstracijos prieš laikinąjį vyriausybės susitelkusius komunistų partijos pareigūnus, reikalaujant į vyriausybę įsileisti ir opozicinių partijų atstovus. Tai iššaukė vyriausybės suorganizuotas demonstracijas prieš opozicines partijas.

Izraelis, išprovokavęs eilės valstybių protestus dėl min. pirmininko Yitzhak Shamir pareiškimo, kad iš Sov. S-gos imigravusieji žydai bus įkurdinami jo okupuotam vakariniame Jordano krante, viešai pareiškė, kad imigrantam yra paliekama teisė įsikurdinti ten, kur jie panorės.

JAV senatas vienbalsiai priėmė įstatymą, leidžiantį pritaikyti Kinijai įvairias ūkines sankcijas už demokratinio judėjimo sugniuždymą, bet paliko prezidentui teisę jį netaikyti, jei tai patarnautų Amerikos interesams.

Jugoslavijos Kosovo provincijoje per kelias dienas vykusias demonstracijas už didesnę savivaldą žuvo 5 žmonės.

Lenkijos min. pirmininkas Tadeusz Mazowiecki pareiškė, kad Lenkija ėmėsi žygių, kad ji būtų priimta į Europos bendruomenę ir į Europos parlamentą.

Kinijos komunistų partijos oficialus organas įrodinėjo, kad pareigūnų avansavimas būtų vykdomas ne pagal darbo sugebėjimus, bet pagal asmens partinę ištikimybę.

Amerikos mokslininkai ir visuomenės veikėjai ruošiasi mokytį lenkų demokratijos principų. Vėliau tai numatoma vykdyti Vengrijoj ir Čekoslovakijoj.

LIETUVOS PERSITVARKYMO SĄJŪDŽIO NUTARIMAS

— Sąjūdis lieka politinė opozicija komunistų partijai —

Spaudos agentūros informuoja apie Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio dešimtojoje sesijoje Vilniuje priimtą dokumentą — nutarimą dėl požiūrio į dabartinę Lietuvos komunistų partiją. Dokumente yra taip nusakomi sąjūdžio santykiai su Lietuvos kompartija:

„Sąjūdis buvo ir yra politinė opozicija Lietuvos komunistų partijai, tačiau gali teltis bendram pasipriešinimui išorinės grėsmės atveju. Atsižvelgdamas į Lietuvos komunistų partijos dvidešimtojo suvažiavimo priimtus Lietuvos kompartijos statutą ir programą, orientuoja-

nčius šią partiją veikti Lietuvos laisvės labui. Persitvarkymo sąjūdžio seimas pritarė tiems Lietuvos komunistų partijos vadovybės veiksniams, kurie gali būti naudingi nepriklausomos demokratinės Lietuvos valstybės atkūrimui. Seimas mano, kad Lietuvos komunistų partija turi įvertinti savo praeitį ir įvardyti nusikaltimus prieš Lietuvos gyventojus ir valstybę, pasmerkti Bažnyčios persekiojimą, atsiriboti nuo tų nusikaltimų bei jų vykdytojų, likviduoti savo senąsias struktūras ir atvesti buvusius veiklos metodus. Partiskumas negali teikti privilegijų nei politinės valdžios, nei gamybos valdymo bei buitineje plotmėje. Komunistai Persitvarkymo sąjūdžio nariai turi aiškiai apibrėžti savo nuostatą Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio platformos, rinkiminės taktikos ir būsimos parlamentinės bei partinės veiklos atžvilgiu.“

VLIKAS KREIPĖSI Į GORBAČIOVĄ

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas savo posėdyje 1990 sausio 28 apsvaustęs Jungtinių Amerikos Valstijų nusistatymą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo klausimu ir gautą informaciją, kad Pabaltijo valstybių klausimas numatomas svarstyti vasario 4-9 Jungtinių Amerikos Valstijų sekretoriaus J. Baker ir Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministro E. Shevardnadze susitikime, nutarė įteikti Sovietų Sąjungos generaliniam sekretoriui M. Gorbačioviui platusnį memorandumą neteisėtoms Lietuvos inkorporacijoms ir tebe-

sitiesiančios okupacijos klausimui.

Memorandume plačiau nušviesta Vakarų valstybių vadovų pareiškimai Lietuvos okupacijos nepripažinimo reikalu, neteisėtai Hitlerio-Stalino paktas ir okupuotos Lietuvos bei laisvojo pasaulio lietuvių reikalavimai pilnos nepriklausomybės.

Kopijos šio pareiškimo su atitinkamais lydraščiais taip pat buvo įteiktos Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentui Bush ir valstybės sekretoriui Baker.

(Elta)

LIETUVOS PERSITVARKYMO SEIMAS PAREIŠKIA

Sausio 10-13 d. įvykiai Lietuvoje atkreipė pasaulio viešosios nuomonės dėmesį į pagrindinį lietuvių tautos ir Lietuvos visuomenės reikalavimą: atkurti Lietuvos valstybės nepriklausomybę. Svarbiausias akcentas čia buvo Sąjūdžio organizuota masinė manifestacija Vilniuje, dalyvių gausa ir atgarsiais apėmusi visą Lietuvą.

Michailo Gorbačiovo lankymasis, projektuotas kaip Komunistų partijų tarpusavio arba vidinių reikalų svarstymas, pavirto Tarybų Sąjungos vadovo vizitu jo pirmtakų valstybės aneksuotoje Lietuvos Respublikoje. Prasidėjo atvira diskusija dėl Lietuvos ateities, kartkartėmis trukdoma nenuoseklumų, kai buvo vengiama pripažinti tikrą padėtį, tikras problemas. Pagrindinis klausimas, kurį jau nekartą kėlė Lietuvos žmonės ir Sąjūdis, kaip kada kokiais etapais, kokių derybų su Tarybų Sąjunga keliu bus atkuriamas Lietuvos nepriklausomybė, tebelieka atviras.

Tai ką atsivežė Michailas Gorbačiovas — sumanytą įstatymą dėl respublikų „išstojimo“ procedūrų — Lietuvai nepriimtinas iš esmės, jos, kaip aneksuotos valstybės tarptautinio juridinio statuso požiūriu, be to iš anksto paneigia tautų apsisprendimo principą, išdėstytą jau pirmajame Tarybų valdžios dokumente, Vladimiro Lenino pasirašytame dekretu dėl taikos. Lietuvos atžvilgiu tas principas buvo realizuotas 1920 metų liepos 12 dieną Rusijos-Lietuvos taikos sutartimi kuria ir toliau turėtų būti grindžiami mūsų tarpvalstybiniai santykiai. Lauksime rimto atsakymo, toliau kurdami ir stiprindami Lietuvos nepriklausomybę.

Tai ką atsivežė Michailas Gorbačiovas — sumanytą įstatymą dėl respublikų „išstojimo“ procedūrų — Lietuvai nepriimtinas iš esmės, jos, kaip aneksuotos valstybės tarptautinio juridinio statuso požiūriu, be to iš anksto paneigia tautų apsisprendimo principą, išdėstytą jau pirmajame Tarybų valdžios dokumente, Vladimiro Lenino pasirašytame dekretu dėl taikos. Lietuvos atžvilgiu tas principas buvo realizuotas 1920 metų liepos 12 dieną Rusijos-Lietuvos taikos sutartimi kuria ir toliau turėtų būti grindžiami mūsų tarpvalstybiniai santykiai. Lauksime rimto atsakymo, toliau kurdami ir stiprindami Lietuvos nepriklausomybę.

Pasak Sąjūdžio informacijos Agentūros (SIA-os), nepatvirtintais duomenimis, antradienį į Ulianovską buvo išvežta dalis KGB archyvų, ypač medžiaga apie Komunistų partijos narius. Antradienį Sąjūdžio seimo tarybos ir Lietuvos Komunistų partijos biuro narys Romualdas Ozolas seime tarybos posėdyje pranešė, kad archyvai naikinami ar vežami iš Lietuvos.

Antradienio nakties-trečiadienio ryto budėjime dalyvavę

mybės pamatus, gindami tėvynės, tautos ir piliečių teises.

Vilnius, 1990 m. sausio 13 d.

Lietuvos vyčių 143 kuopa organizuoja Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimo 72 metines. Jų delegacija gavo proklamaciją iš Pittstono burmistro. Lietuvos vėliava bus iškelta prie Pittstono rotušės vasario 15 ir prie Luzerne apskrities teismo rūmų Wilkes-Barre, Pa., vasario 16. Iš k.: Dorothy A. Banos — finansų sekr., Annamari Sewatsky — vicepirm., burmistras Walsh, Nellie Bayoras-Romanas — pirm.. Stovi iš k.: Joseph Lakowski, John Argo, Chris Latona, Jim Kolmansberger, Marie Capolarella, Mary Ann Chiptola, Will. Toole ir Ken Scaz.

LIETUVIAI BUDI PRIE KGB BŪSTINĖS, KAD NEDINGTŲ SVARBŪS ARCHYVAI

Antradienį, sausio 23, prie Lietuvos valstybės saugumo komiteto būstinės Vilniuje per naktį budėjo maždaug 50 žmonių, kurie norėjo užtikrinti, kad KGB archyvai nėra išvežami iš Lietuvos, praneša Lietuvos Informacijos Centras.

Pasak Sąjūdžio informacijos Agentūros (SIA-os), nepatvirtintais duomenimis, antradienį į Ulianovską buvo išvežta dalis KGB archyvų, ypač medžiaga apie Komunistų partijos narius. Antradienį Sąjūdžio seimo tarybos ir Lietuvos Komunistų partijos biuro narys Romualdas Ozolas seime tarybos posėdyje pranešė, kad archyvai naikinami ar vežami iš Lietuvos.

Antradienio nakties-trečiadienio ryto budėjime dalyvavę

reabilitavimo procese padažnėjo atsakymai, kad archyvuose bylų nėra. LPS Seimo tarybos narių ir TSRS liaudies deputatų pastangos kreiptis į valstybės saugumo komiteto vadovybę, kad paaiškintų kaip yra iš tikrųjų ir informuotų visuomenę, lieka nevaisingos. Valstybės saugumo komiteto vadovybė atsako vykdyti Lietuvos TSR AT nutarimų dėl archyvų išsaugojimo, neįsileidžia AT komisijos narių ir TSRS liaudies deputatų.

Po antradienio Sąjūdžio seimo tarybos posėdžio, jame dalyvavę TSRS liaudies deputatai priėmė pareiškimą dėl KGB archyvų, kurio tekstas atspausdintas žemiau.

Po antradienio Sąjūdžio seimo tarybos posėdžio, jame dalyvavę TSRS liaudies deputatai priėmė pareiškimą dėl KGB archyvų, kurio tekstas atspausdintas žemiau.

Lietuvos TSR valstybės saugumo komitete sukaupti turtingi ir labai svarbūs archyvai, atspindintys pastarųjų dešimtmečių Lietuvos politinį gyvenimą. Šie archyvai įslaptinti, prie jų neprieidžiami mokslininkai. Jau senokai visuomenę pasiekė žinios, kad šie archyvai yra slaptai naikinami. Pavyzdžiui šiuo metu,

reabilitavimo procese padažnėjo atsakymai, kad archyvuose bylų nėra. LPS Seimo tarybos narių ir TSRS liaudies deputatų pastangos kreiptis į valstybės saugumo komiteto vadovybę, kad paaiškintų kaip yra iš tikrųjų ir informuotų visuomenę, lieka nevaisingos. Valstybės saugumo komiteto vadovybė atsako vykdyti Lietuvos TSR AT nutarimų dėl archyvų išsaugojimo, neįsileidžia AT komisijos narių ir TSRS liaudies deputatų.

Grėšia pavojus, kad visuomenei nežinant ir nereaguojant šie unikalūs ir Lietuvai nepaprastai svarbūs archyvai ar žymi jų dalis greitai bus visiškai sunaikinti, arba išvežti iš Lietuvos. Siekiant juos išgelbėti, būtina nedelsiant priversti Lietuvos TSR valstybės saugumo komiteto vadovybę vykdyti AT nutarimą. Priešingu atveju reikia skubiai jį keisti. Kviečiame neatidėliojant šaukti AT Prezidiumo posėdį.

(LIC)

OKUPUOTOJŲ TĖVYNĖJ MŪSŲ BROLIAI IR SESĖS LIETUVIAI RYZTINGAI SIEKIA NEPRIKLAUSOMYBĖS — ATKALIAI APGALVOTAI ŽINGSNIS PO ŽINGSNIO. APIE TAS PASTANGAS JAU ŽINO VISAS PASAULIS. ŽINIŲ AGENTŪROS DAŽNAI IR PLAČIAI PERDUODA ŽINIAS APIE ĮVYKIUS LIETUVOJ, O DIDŽIOJI SPAUDA NUOLAT TALPINA ŠIŲ ISTORIŲ ĮVYKIŲ APRAŠYMAS NET PIRMUOSE PUSLAPIUOSE, NESIGAILĖDAMA IR PALANKIŲ KOMENTARŲ MŪSŲ TĖVYNĖS SIEKIAMS. JAU DAUG PASIEKTA — O LIETUVA VIS DAR PAVERGTA. LIETUVOJ DAR TIK BRĖKŠTA LAISVĖS RYTO AUŠRA.

Šie 1990-ji metai Lietuvai ir kitoms Pabaltijo valstybėms gali būti lemtingi. Jie pareikalauja iš mūsų brolių ir sesių tėvynėj dar daugiau budrumo, pasiaukojimo ir sutartinių pastangų. Ir mes išsivijoj neturim nuleisti rankų. Mes privalom jiems padėti ir labiau sustiprinti savo veiklą Lietuvos laisvės kovoje. Mes daug daugiau pasieksim, jei veiksime bendrai ir sutartinai.

To siekiant, kad būtų pavyzdžiui kitiems, Amerikos Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygarda, Amerikos Lietuvių Tarybos New Yorko skyrius ir Lietuvių Tautos Fondas nutarė surengti šių metų Vasario 16-tosios minėjimą kartu bendrom įėjom. Šis Lietuvos Nepriklausomy-

bes atkūrimo 72-ųjų metų sukakties minėjimas įvyks **sekmadienį, vasario 18 dieną**. Jis prasidės pamaldomis 11 val. ryto Apreiškimo lietuvių parapijos bažnyčioj, 259 North 5th Street, Brooklyne. Po pamaldų 3 val. popiet minėjimo akademinė dalis ir meninė programa bus Kultūros Židiny, 341 Highland Blvd., Brooklyne.

Kovai už Lietuvos laisvę yra reikalinga ne tik moralinė, bet ir pinigine parama. Šio minėjimo jungtinis komitetas malonai prašo, kad šia proga paremtumėte Lietuvos laisvinimo darbą finansiškai, skirdami savo auką laisvu pasirinkimu vienai iš minėtų organizacijų. Čia norime priminti, kad šias aukas galima nurašyti nuo valstybinių mokesčių.

Būsime labai dėkingi už Jūsų dalyvavimą šiame minėjime ir už paramą Lietuvos laisvinimo darbams.

Vytautas Alksnis
JAV Lietuvių B-nės
New Yorko Apygarda

Dr. Jokūbas Stukas
Amerikos Lietuvių
Tarybos NY Skyrius

Jurgis Valaitis
Lietuvių Tautos
Fondas

Vytautas Alksnis
JAV Lietuvių B-nės
New Yorko Apygarda

Dr. Jokūbas Stukas
Amerikos Lietuvių
Tarybos NY Skyrius

Jurgis Valaitis
Lietuvių Tautos
Fondas

Vytautas Alksnis
JAV Lietuvių B-nės
New Yorko Apygarda

Dr. Jokūbas Stukas
Amerikos Lietuvių
Tarybos NY Skyrius

Jurgis Valaitis
Lietuvių Tautos
Fondas

Vytautas Alksnis
JAV Lietuvių B-nės
New Yorko Apygarda

Dr. Jokūbas Stukas
Amerikos Lietuvių
Tarybos NY Skyrius

Jurgis Valaitis
Lietuvių Tautos
Fondas

Vytautas Alksnis
JAV Lietuvių B-nės
New Yorko Apygarda

Dr. Jokūbas Stukas
Amerikos Lietuvių
Tarybos NY Skyrius

Jurgis Valaitis
Lietuvių Tautos
Fondas

Vytautas Alksnis
JAV Lietuvių B-nės
New Yorko Apygarda

Dr. Jokūbas Stukas
Amerikos Lietuvių
Tarybos NY Skyrius

Jurgis Valaitis
Lietuvių Tautos
Fondas

Vytautas Alksnis
JAV Lietuvių B-nės
New Yorko Apygarda

Dr. Jokūbas Stukas
Amerikos Lietuvių
Tarybos NY Skyrius

kytas Sibiro tremtyje, o dabar jo sūnus sužalotas Raudonojoje Armijoje.

Programos vedėjas Petro Viščinio klausimas, jis pasakojo, kaip lietuvių persekioja ir skriaudžia ne tik rusų kareiviai, bet ir karininkai, kuriems lietuvių nepatinka dėl lietuvių tautos pastangų atgauti nepriklausomybę. Dėl šios priežasties daug Lietuvos jaunuolių atsisako eiti į karinę tarnybą. Už tai jiems keliamos bylos, taikomos baudmės, kartais atimama net gyvybė, kaip tai neseniai atsitiko su vienu jaunuoliu, kurį milicininkas peršovė, kai jis mėgino pasprukti.

Pagal tarptautinę teisę lietuviai negali būti šaukiami okupacinėn kariuomenėn, bet tos teisės niekas nesilaiko. Pastangos, kad lietuviams būtų leista atlikti karinę tarnybą Lietuvoje ar artimuose Baltijos kraštuose ligi šiol nedavė reikiamų rezultatų. Lietuvos visuomenė, administracija, o ypač Sąjūdis norėtų padėti jaunuoliams šiuo reikalu, bet nedaug ką gali, kol veikia seni karinės prievolės įstatymai. Daug vilčių dedama į tų įstatymų pakeitimą, bet tai ilgas ir sunkus kelias.

Į visą tai daugiau dėmesio turėtų kreipti laisvojo pasaulio lietuviai, kurie turi galimybę įteigo ti viešąją opiniją. Platesnis šių reikalų iškėlimas laisvojo pasaulio visuomenėje ir administracijoje galėtų reikšmingai pasitarnauti Lietuvos jaunimui.

PRIMINĖ LIETUVĄ

Sausio 19 *New York Times* pirmajame vedamajame prisiminė Lietuvą. Pačiu pirmuoju sakiniu gyrė Lietuvą, kad ji užėmė tokią protingą liniją, siekdama savo nepriklausomybės. Tai ne Azerbaidžanas!

Ir kitoje spaudoje buvo apstu žinių, komentarų apie Lietuvą. Prisiminė radijas ir televizija.

Britaniją ir šiaurinę Europą nusiaubė audra, kurios metu žuvo per 60 žmonių ir buvo padaryta didelė medžiaginių nuostolių. Audros metu vėjo greitis siekė 110 mylių per val.

reabilitavimo procese padažnėjo atsakymai, kad archyvuose bylų nėra. LPS Seimo tarybos narių ir TSRS liaudies deputatų pastangos kreiptis į valstybės saugumo komiteto vadovybę, kad paaiškintų kaip yra iš tikrųjų ir informuotų visuomenę, lieka nevaisingos. Valstybės saugumo komiteto vadovybė atsako vykdyti Lietuvos TSR AT nutarimų dėl archyvų išsaugojimo, neįsileidžia AT komisijos narių ir TSRS liaudies deputatų.

Grėšia pavojus, kad visuomenei nežinant ir nereaguojant šie unikalūs ir Lietuvai nepaprastai svarbūs archyvai ar žymi jų dalis greitai bus visiškai sunaikinti, arba išvežti iš Lietuvos. Siekiant juos išgelbėti, būtina nedelsiant priversti Lietuvos TSR valstybės saugumo komiteto vadovybę vykdyti AT nutarimą. Priešingu atveju reikia skubiai jį keisti. Kviečiame neatidėliojant šaukti AT Prezidiumo posėdį.

(LIC)

reabilitavimo procese padažnėjo atsakymai, kad archyvuose bylų nėra. LPS Seimo tarybos narių ir TSRS liaudies deputatų pastangos kreiptis į valstybės saugumo komiteto vadovybę, kad paaiškintų kaip yra iš tikrųjų ir informuotų visuomenę, lieka nevaisingos. Valstybės saugumo komiteto vadovybė atsako vykdyti Lietuvos TSR AT nutarimų dėl archyvų išsaugojimo, neįsileidžia AT komisijos narių ir TSRS liaudies deputatų.

Grėšia pavojus, kad visuomenei nežinant ir nereaguojant šie unikalūs ir Lietuvai nepaprastai svarbūs archyvai ar žymi jų dalis greitai bus visiškai sunaikinti, arba išvežti iš Lietuvos. Siekiant juos išgelbėti, būtina nedelsiant priversti Lietuvos TSR valstybės saugumo komiteto vadovybę vykdyti AT nutarimą. Priešingu atveju reikia skubiai jį keisti. Kviečiame neatidėliojant šaukti AT Prezidiumo posėdį.

(LIC)

reabilitavimo procese padažnėjo atsakymai, kad archyvuose bylų nėra. LPS Seimo tarybos narių ir TSRS liaudies deputatų pastangos kreiptis į valstybės saugumo komiteto vadovybę, kad paaiškintų kaip yra iš tikrųjų ir informuotų visuomenę, lieka nevaisingos. Valstybės saugumo komiteto vadovybė atsako vykdyti Lietuvos TSR AT nutarimų dėl archyvų išsaugojimo, neįsileidžia AT komisijos narių ir TSRS liaudies deputatų.

Grėšia pavojus, kad visuomenei nežinant ir nereaguojant šie unikalūs ir Lietuvai nepaprastai svarbūs archyvai ar žymi jų dalis greitai bus visiškai sunaikinti, arba išvežti iš Lietuvos. Siekiant juos išgelbėti, būtina nedelsiant priversti Lietuvos TSR valstybės saugumo komiteto vadovybę vykdyti AT nutarimą. Priešingu atveju reikia skubiai jį keisti. Kviečiame neatidėliojant šaukti AT Prezidiumo posėdį.

(LIC)

reabilitavimo procese padažnėjo atsakymai, kad archyvuose bylų nėra. LPS Seimo tarybos narių ir TSRS liaudies deputatų pastangos kreiptis į valstybės saugumo komiteto vadovybę, kad paaiškintų kaip yra iš tikrųjų ir informuotų visuomenę, lieka nevaisingos. Valstybės saugumo komiteto vadovybė atsako vykdyti Lietuvos TSR AT nutarimų dėl archyvų išsaugojimo, neįsileidžia AT komisijos narių ir TSRS liaudies deputatų.

Grėšia pavojus, kad visuomenei nežinant ir nereaguojant šie unikalūs ir Lietuvai nepaprastai svarbūs archyvai ar žymi jų dalis greitai bus visiškai sunaikinti, arba išvežti iš Lietuvos. Siekiant juos išgelbėti, būtina nedelsiant priversti Lietuvos TSR valstybės saugumo komiteto vadovybę vykdyti AT nutarimą. Priešingu atveju reikia skubiai jį keisti. Kviečiame neatidėliojant šaukti AT Prezidiumo posėdį.

(LIC)

reabilitavimo procese padažnėjo atsakymai, kad archyvuose bylų nėra. LPS Seimo tarybos narių ir TSRS liaudies deputatų pastangos kreiptis į valstybės saugumo komiteto vadovybę, kad paaiškintų kaip yra iš tikrųjų ir informuotų visuomenę, lieka nevaisingos. Valstybės saugumo komiteto vadovybė atsako vykdyti Lietuvos TSR AT nutarimų dėl archyvų išsaugojimo, neįsileidžia AT komisijos narių ir TSRS liaudies deputatų.

Grėšia pavojus, kad visuomenei nežinant ir nereaguojant šie unikalūs ir Lietuvai nepaprastai svarbūs archyvai ar žymi jų dalis greitai bus visiškai sunaikinti, arba išvežti iš Lietuvos. Siekiant juos išgelbėti, būtina nedelsiant priversti Lietuvos TSR valstybės saugumo komiteto vadovybę vykdyti AT nutarimą. Priešingu atveju reikia skubiai jį keisti. Kviečiame neatidėliojant šaukti AT Prezidiumo posėdį.

(LIC)

reabilitavimo procese padažnėjo atsakymai, kad archyvuose bylų nėra. LPS Seimo tarybos narių ir TSRS liaudies deputatų pastangos kreiptis į valstybės saugumo komiteto vadovybę, kad paaiškintų kaip yra iš tikrųjų ir informuotų visuomenę, lieka nevaisingos. Valstybės saugumo komiteto vadovybė atsako vykdyti Lietuvos TSR AT nutarimų dėl archyvų išsaugojimo, neįsileidžia AT komisijos narių ir TSRS liaudies deputatų.

Grėšia pavojus, kad visuomenei nežinant ir nereaguojant šie unikalūs ir Lietuvai nepaprastai svarbūs archyvai ar žymi jų dalis greitai bus visiškai sunaikinti, arba išvežti iš Lietuvos. Siekiant juos išgelbėti, būtina nedelsiant priversti Lietuvos TSR valstybės saugumo komiteto vadovybę vykdyti AT nutarimą. Priešingu atveju reikia skubiai jį keisti. Kviečiame neatidėliojant šaukti AT Prezidiumo posėdį.

(LIC)

reabilitavimo procese padažnėjo atsakymai, kad archyvuose bylų nėra. LPS Seimo tarybos narių ir TSRS liaudies deputatų pastangos kreiptis į valstybės saugumo komiteto vadovybę, kad paaiškintų kaip yra iš tikrųjų ir informuotų visuomenę, lieka nevaisingos. Valstybės saugumo komiteto vadovybė atsako vykdyti Lietuvos TSR AT nutarimų dėl archyvų išsaugojimo, neįsileidžia AT komisijos narių ir TSRS liaudies deputatų.

(LIC)

NAUJAS LIETUVIŲ FONDO VALDYBOS PIRMININKAS

Po sėkmingos trejų metų valdybos pirmininkės Marijos Remienės veiklos (įstatams neleidžiant ilgiau pasilikti tose pačiose pareigose), Lietuvių Fondo taryba valdybos pirmininku išrinko adv. Algirdą Ostį.

Adv. Algirdas Ostis yra vidurinės kartos, čia išsimokslinęs lietuvis, gyvena Chicagos priemiestyje ir teikia pataravimus teisiniais klausimais. Į Lietuvių Fondo veiklą įsijungė prieš keletą metų ir yra pareigingas bei uolus visuomenininkas.

Naujajam LF valdybos pirm. adv. A. Osčiui atsakingose pareigose linkime sėkmės, siekiant užbaigti penkių milijonų pagrindinį kapitalą ir įtraukti naujus savo kartos lietuvius.

Lietuvių Fondo veikla yra tvarkoma profesionališkai, vedama prityrusių žmonių, naudojama kompiuterinė sistema. Techniškus reikalus tvarko kruopšti reikalų vedėja. Valdyba vykdo tarybos nutarimus ir atlieka visą administracinį darbą. Keičiantis valdybos pirmininkams ir kitiems valdybos nariams, darbas nesustoja, nes techniški reikalai atliekami nuolatinės tarnautojos.

Ištesėtas pažadas — gauta 50,000 dol. auka. Lietuvių Fondo tarybos pirm. Stasys Baras su-

Savaitės įvykiai

Rytų Vokietijos opozicijos partijos sutarė dalintis valdžia su yrstančia komunistų partija, kad min. pirm-ko Hans Modrow vyriausybė ištvirtų iki parlamento rinkimų, kurie įvyks kovo 18.

Sov. S-gos Liaudies kongreso atstovų tarpe auga įsitikinimas, kad kariuomenė į Azerbaidžaną buvo pasiųsta ne gyventojų gyvybei bet komunistų partijos išlikimui apsaugoti ir Liaudies fronto organizacinei struktūrai sunaikinti.

JAV spaudžia J. T. gen. sekretorių Javier Perez de Cuellar, kad jis pateiktų J. T. Žmogaus teisių komisijos konferencijai pilną pranešimą apie Kuboj vykdomus žmogaus teisių pažeidimus.

PLO ir arabų valstybės spaudžia Maskvą suvaržyti žydų emigraciją į Izraelį.

Bell laboratorijos išrado naują būdą kompiuterių operacijom pagreitinti. Vietoj dabar naudojamų elektros impulsų panaudojus šviesos impulsus, operacijos galės būti pagreitintos 1000 kartų.

Čekoslovakijos parlamentas nutarė daugiau kaip 100 parlamento atstovų vietų užleisti opozicinėms partijoms ir dėlto neteko turėtis parlamento daugumos.

Bulgarijos komunistų partijos vadas Peter Mladenov pakvietė opozicijos partijas įsijungti į vyriausybę.

Prezidentas George Bush Panamos atstatymui paskyrė 1 bil. dol.

Turkijos tūkstančiai azerų kilmės gyventojų surengė demonstracijas Azerbaidžano reikalavimam paremti.

Rumunijoj neseniai įsteigtas naujas dienraštis *Romania Libera* pradėjo skelbti diktatoriaus Ceausescu valdymo metu vyriausybės narių padarytų pareiškimų įrašus, iš kurių paaiškėjo, kad daugelis jų ir dabar laikinojo vyriausybės užima atsakingas pareigas.

Amerikos ir Kanados penki finansininkai sudarė Centrinės Europos vystymo korporaciją, kuri Vengrijoje nupirko vieną banką ir žada investuoti kapitalą į turizmą, komunikacijos įrengimus ir komercines nuosavybes.

Advokatas Algirdas Ostis, naujas Lietuvių Fondo valdybos pirmininkas.

HARTFORD, CONN.

"Berželio" koncertas

Visų laukiamas Hartfordo "Berželio" tautinių šokių grupės koncertas jau praėjo. Tai meno vienetas, kuris visada patraukia daugiausia žiūrovų. "Berželio" pasirodymas įvyko sausio 20 Šv. Andriejaus parapijos salėje, New Britain. Visą savaitę prieš koncertą oras buvo nepaprastai gražus, o šeštadienį taip pablogėjo, kad, atrodo, koncertas neturės pasisekimo. Tačiau vakare salė buvo pripildyta.

Šokiai parinkti vestuvine tema, kadangi šiais metais keturi šokėjai pasiruošę sukurti šeimas. Linksmavakaris pradėtas šokiu Čigonėlis.

LB Krašto valdybos deleguotųjų atstovų. Paramai gauti, nustatytos formos, prašymus reikia užpildyti iki kovo 15, o studentų stipendijoms — iki balandžio 15. Prašymų formos gaunamos Lietuvių Fondo būstinėje: 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629. Prašymus reikia įteikti laiku, nes pavėluotai gauti — šių metų skirstyme nebus svarstomi. Tos pačios sąlygos taikomos išsivijoj ir Lietuvos organizacijoms bei asmenims. Pelno skirstymo komisija neturėtų mažinti paramos išsivijoj veiklai remti, nes lituanistinis švietimas, kultūra ir jaunimas iš kitur paramos negauna.

Lietuvių Fondo narių metinis suvažiavimas įvyks kovo 31 d. 9 val. ryto. Jaunimo Centre, Chicagoje. Visi nariai kviečiami dalyvauti, o negalintieji — prašomi įgalioti dalyvaujantį LF narį ar tarybos valdybos bei kontrolės komisijos narį.

Antanas Juodvalkis

Prieš pertrauką pasirodė ir mažųjų grupė, paruošti Patricijos Illingworth. Jie pašoko Katinėlį, Pučia vėjas ir Suktinį. Šią mažųjų grupę sudaro dvylika porų, tai gražus prieauglis.

Po pertraukos buvo atvaizduota vestuvinė dalis. Kviesslys — Linas Balsys kviečia visus į vestuves. Pradžioje šokis Sadutė, skirtas Zitai Kindurytei, kuri ruošiasi ištekti ir išvyksta į kitą koloniją. Jai ir jos sužadėtiniiui įteikta lietuviška kopyltėlė. Po nuotaikingo šokio Rezginėlė pradėta dalis vestuvinių papročių. Jaunieji Marytė ir Linas Banevičiai atvyksta į puotą, bet prie vartų buvo sustabdyti, kol išsipirks. Ką darys — jaunas ištraukia butelį konjako, o jaunoji — Napoleono tortą. Dabar, jaunųjų tėvai — Jonas Kodis ir Patricija Illingworth pasitinka su vynu, duona ir druska. Po šių ceremonijų, šokiu Patrepsėlis baigiamas koncertas.

Kaip ir dera, šokių vedėja Dalia Dzikiėnė buvo apdovanota rožėmis už jos didelį darbą ir pasiaukojimą. Padėka tenka ir jos pavaduotojui Jonui Kodžiui, padėjėjams Patricijai Illingworth, Sauliui Dzikiui ir Alfonsui Dzikiui, kuris tvarkė muzikinę dalį.

Keturi šokiai buvo palydėti "gyva" muzika-akordeonu. Grojo Viktoras Puodžijūnas iš Chicago. Koncerto programą atspausdino ir viršelį suprojektavo jaunuoliai Edmundas Nenortas ir Paulius Orentas. Šokiams grojo Chicago "Gintaro" vienetas.

Radio valandėlė

Praeitų metų bėgyje, Hartfordo Lietuviškos radijo valandėlės vedėjas Algimantas Dragunevičius labai sunegalavo ir iš vedėjo pareigų pasitraukė. Labai gaila, nes jo darbas ir pasiaukojimas lietuvių nepaprastai didelis. Linkime jam sveikatos.

Radio valandėlės vedėjo pareigas perėmė inž. Alfonsas Dzikas, ilgą laiką buvęs šios valandėlės pranešėju. Keletą metų buvo bendruomenės pirmininku, vėliau perėjęs į apygardos valdybą. Atstovavęs lietuviams pas miesto burmistrą, kalbėjęs televizijoj lietuvių reikalais, o taip pat amerikiečių radijo stotyse. Tokiu būdu radijo valandėlė perėjo į prityrusio žmogaus rankas. Jo padėjėjai yra Zita Dapkienė, Leonas Lėtas, Lionginas Kapleskas ir valandėlės išdinininkas Algis Simonaitis.

Ig. S-tios

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinioose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc.; 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Marlo Telxela, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, pras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323' (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriejaus klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tarsi. Dalia Radžionas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 - 229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

KOLODNY & KOLONNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejais, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos Atsiminimai", pirmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

Remkime
TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvą pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu:

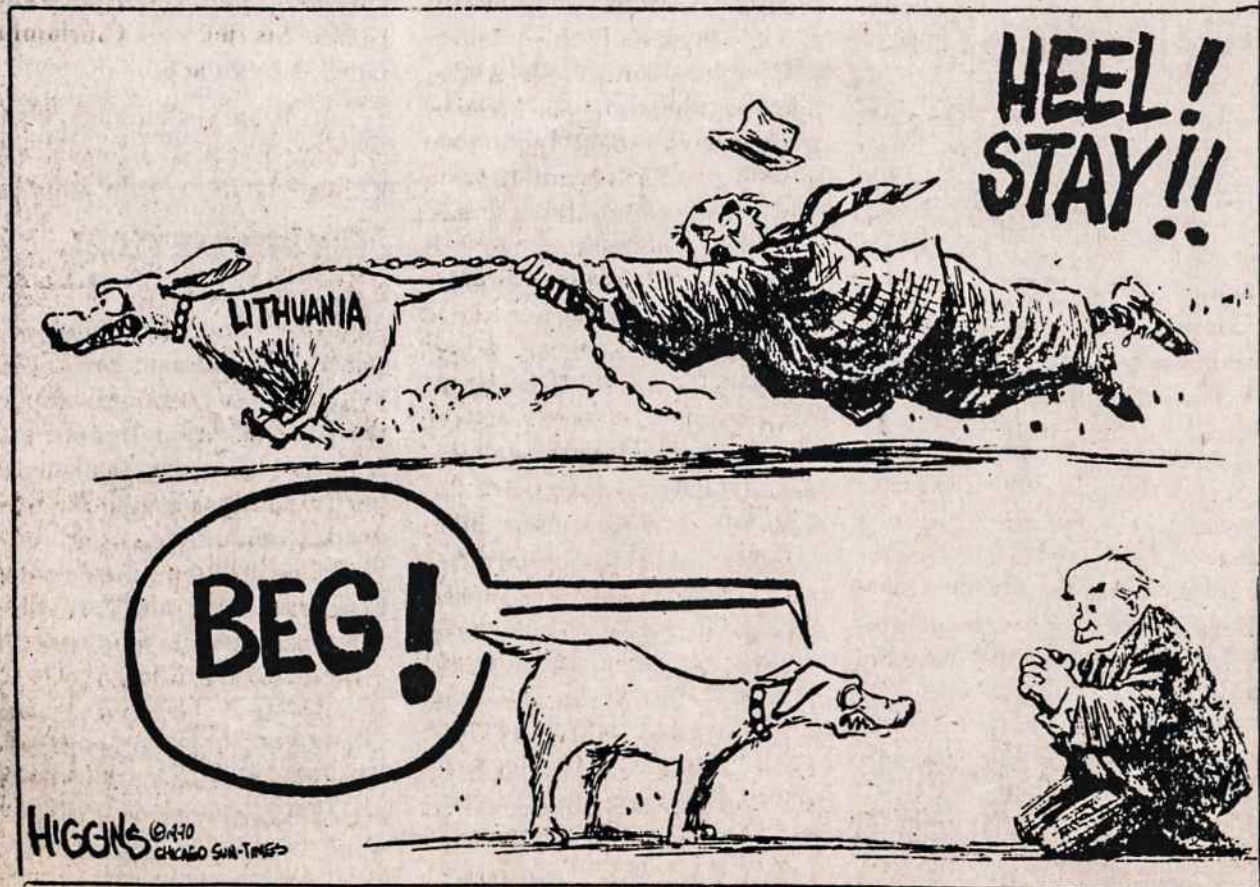
Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11375
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS JONAS
1933 + 1976

Šią karikatūrą įsidėjo Chicago Sun-Times sausio 14 d. laidoje.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Pavojus vis dėlto yra

Vasario 24 įvyksta rinkimai į okupuotos Lietuvos vadinaamą Aukščiausią tarybą. Iš viso iškelta 542 kandidatai. Komunistai, atsiskyrušieji nuo Maskvos ir maskviniai, pasiūlė 300 su viršum kandidatų, Sąjūdis mažiau — 200, socialdemokratai — 21, demokratai — 15, žalieji — 4 ir krikščionys demokratai — 3. Atsiskyrušius nuo Maskvos ir maskvinių kandidatų santykius maždaug 2:1. Iš viso reikia išrinkti 141 Aukščiausios tarybos nari. Taigi konkurencija gan didelė.

Atsiskyrušieji nuo Maskvos komunistai, pasivadinę Lietuvos Komunistų partija (LKP), priešrinkiminiame pasiruošime rodo daugiausiai iniciatyvos. Jie pirmieji paruošė ir priėmė partijos platformą, kurioje pirmoje vietoje akcentuojamas nepriklausomos Lietuvos sukūrimas, LKP I sekretorius Algirdas Brazauskas pasiuntė telegramą Gorbaciovui, prašydamas leisti Lietuvos vyrams karinę tarnybą atlikti Lietuvoje ir iš Užkaukazės grąžinti į Lietuvos teritoriją šiuo metu ten tarnaujančius. Brazauskas taip pat daro sugestiją ir Sovietų Sąjungoje turėti sandomą kariuomenę, kaip Amerikoje.

Priešrinkiminiėje kampanijoje LKP reklamuoja partijos santykių su Katalikų Bažnyčia gerinimą. Brazauskas susitikinėja su kardinolu Vincentu Sladkevičiumi ir kitais vyskupais. Reklamuoja ir Vliko pirmininko jam prisiūstą sveikinimo telegramą. Ta telegrama įgauna didesnės reikšmės, kada nė viena iš Vlikų sudarančių grupių dėl jos pasiuntimo kitokios nuomonės nepareiškė. Sudaromas įspūdis, kad Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas nuo Maskvos at-

siskyrušiai komunistų partijos daliai reikią pasitikėjimą.

Aukščiausioji taryba, kurios prezidiumo pirmininku šiuo metu yra Brazauskas, padarė ir kitų lietuviams patrauklių nutarimų, pav., paskelbė, kad 1940 m. "Liaudies seimas" buvo ne teisėtas ir neturėjo teisės prašyti Sovietų Sąjungą priimti į jos sudėtį Lietuvą; švenčių projekte numato Vasario 16-ją skelbti valstybine švente ir t. t.

Sąjūdis tuo tarpu nėra monolitinis. Kai Komunistų partija skelbė savo platformą, Sąjūdis ją dar tebediskutavo. Vieni Sąjūdžio tarybos nariai tą platformą artino prie komunistų, kiti toli-

no. Komunistų partija, prieš Gorbaciovą atvykimą į Lietuvą, kitoms partijoms buvo pasiūliusi sudaryti vieningą frontą. Vienos partijos siūlymą atmetė arba, kaip Demokratų partija, pastatė sąlygas, kurios komunistams buvo nepriimtinos, k. t. reikalavimas iš Lietuvos teritorijos išvesti sovietų kariuomenę ir KGB.

Klaidą Sąjūdis darė, kad iškeldamas savo kandidatus, nesitarė su kitomis partijomis. Demokratų partija pareiškė, kad savo kandidatus stato tik tuose rajonuose, kur yra Sąjūdžio remiami komunistai. Bet sutiktų kai kuriuos savo kandidatus atšaukti, jei Sąjūdis eitų į rimtas derybas.

Labai įdomu, kad kandidatų kvalifikacija tikrinanti komisija pagavo maskvinius komunistus sukčiaujant.

Rinkimus į okupuotos Lietuvos Aukščiausiąją tarybą stebės vėl visas pasaulis. Žiūrint iš Amerikos ir nežinant visų rinkiminės kampanijos detalių, sun-

Apreiškimo parapijos Brooklyn, NY., klebonas kun. Vytautas Palubinskas, savo parapičiams padarė malonią staigmeną. Surošė koncertą, kurį atliko keturios viešnios — trys solistes ir pianistė iš Lietuvos.

Paprastai, kada numatomas koncertas, jam pradeda ruošti savaitėmis ir mėnesiais iš anksto, nes koncerto surengimas pareikalauja pastangų ir darbo jėgų. Turėtų laimėti, nes Lietuvos žmonės per pusę šimtmečio komunizmą ir jo sukurtą "rojų" spėjo gerai pažinti. Taip pat norisi tikėti, kad didelė dalis kandidatuojančių komunistų yra tapę nuoširdžiais Lietuvos laisvės šalininkais. Bet pavojus vis dėlto yra. O kas atsitiktų, jei populiarumą įgijusi LKP laimėtų kokią 40% ir su maskviniais ir Sąjūdžio remiamais komunistais imtų ir sudarytų koaliciją? Ir jei ta koalicija nutartų pasilikti federacijoje su "motinėle Rusija"?

Greičiausiai to nebus. Tai tik teoretinė galimybė. Tačiau politikoje ir teoretinės galimybės neleidžia ramiai miegoti.

ku pasakyti, ar Sąjūdis rinkimus į Lietuvos Aukščiausiąją tarybą laimės tokiu pat santykiu, kaip ir į Maskvos deputatų parlamentą. Turėtų laimėti, nes Lietuvos žmonės per pusę šimtmečio komunizmą ir jo sukurtą "rojų" spėjo gerai pažinti. Taip pat norisi tikėti, kad didelė dalis kandidatuojančių komunistų yra tapę nuoširdžiais Lietuvos laisvės šalininkais. Bet pavojus vis dėlto yra. O kas atsitiktų, jei populiarumą įgijusi LKP laimėtų kokią 40% ir su maskviniais ir Sąjūdžio remiamais komunistais imtų ir sudarytų koaliciją? Ir jei ta koalicija nutartų pasilikti federacijoje su "motinėle Rusija"?

Greičiausiai to nebus. Tai tik teoretinė galimybė. Tačiau politikoje ir teoretinės galimybės neleidžia ramiai miegoti.

Dr. Albina Pajarskaitė, Caritas organizacijos pirmininkė, kalba apie šią didžiulę organizaciją Kultūros Židinyje sausio 7. Nuotr. T. Klimo

NETIKETAS KONCERTAS APREIŠKIME

kad vasario 4, sekmadienį, tuoj po sumos didžiojoje mokyklos salėje įvyks koncertas. Kalbėdamas apie tokio staigaus koncerto atsiradimo aplinkybes klebonas paaiškino, kad jo geras bičiulis, Bostono operos Co. įkūrėjas Robertas R. Kulunis yra pasikvietęs iš Lietuvos tris pagarsėjusias solistes ir pianistę-akompaniatorę. Jis ir atsiunčia į Apreiškimą pagiedoti bažnyčioje ir atlikti koncertą parapijos salėje.

Solistės yra: Irena Brazauskienė, Sigutė Trimakaitė, kuri yra laimėjusi garsų Maria Callas solisčių konkursą. Į šį, tarptautinį konkursą patekti yra labai sunku, nes daroma didelė atranka, o patenka tik patys gerieji. Konkurso laimėtojai — didelė garbė, po ko jam atsidaro pasaulinį garsų turinčios koncertinių salių durys. Vilniaus konservatorijos profesorė Aldona Kisieliene ir jos dukte pianistė-akompaniuotoja Audra Kisieliute.

Solistės sumos metu pagiedojo tris kūrinus-giesmes. Spėju, kad solistės akomponavusiai A. Kisieliutei, vargonai yra neįprastas instrumentas. Vengė registų ir dinaminių plokščių. Pastarųjų buvo ypač pasigesta giedant "Ave Maria" — Bach-Gounod.

Koncertas salėje buvo pradėtas I val. p. p. Pirmoji koncerto dalis buvo skirta klasikinėms dainoms ir operų arijoms. Visi

dainuoti kūriniai buvo atlikti originaliose kalbose.

Koncertą pradėjo Sigutė Trimakaitė, kuri per du išėjimus padainavo: "Veneros ariją" — The-sien, "Kaip gėlė nemari" — Schumann, "Pastorale" — Wackerlin ir "Meilės daina" — Faure, Aldona Kisieliene atliko: "Dedikacija" — R. Strauss ir "Čigonai" — Verdi. Irena Brazauskienė, irgi per du išėjimus, atliko: *Manon Lescaut* ir *Tosca* — Puccini. Visos trys kartu dainavo "Taikos angelas" — Bellini. Šie visi, solisčių atlikti klasikinės ir operinės muzikos kūriniai, pademonstravo jų tobulą dainavimo techniką ir atskleidė puikią, plačios apimties, balsinę medžiagą. Aldonos Kisieliutės piano palydą, jai labai gerai pažįstant solisčių dainavimą, buvo labai jautri dainavimą palydint.

Antroje koncerto dalyje girdėjome lietuvių liaudies ir kitas dainas. Nuo klasikinės-operinės formos dainavimo, solistui pereiti prie liaudies dainų nėra jau toks paprastas instrumentas, nes to dainavimo technika yra labai skirtinga nuo pramoginių ir liaudies dainų atlikimo, todėl daug operinių solistų to vengia. Šio koncerto metu solistės lengvai sugebėjo "persiorientuoti" — liaudies dainas puikiai interpretavo ir su giliu išgyvenimu jas atliko.

Sigutė Trimakaitė per du išėjimus padainavo: "Vai nekuokuok" — St. Šimkaus, "Oi, tu rūta, rūta" — Tallat-Kelpša, tris folklorines, suvalkiečių, žemaičių bei dzūkų dainas ir "Lo-pšinę". Irena Brazauskienė atliko dvi Tallat-Kelpšos harm. dainas: "Oi tu bijūn, bijūneli" ir "Eiva, sesule". Duetą "Plaukia sau laivelis" — St. Šimkaus atliko I. Brazauskienė ir A. Kisieliene. Br. Kutavičiaus (žodžiai Sigita Geda) "Lietuva", dainavo S. Trimakaitė. Baigmėje visos solistės dainavo "Augo kalne klevelis". Į tą dainą įtraukdamos ir programos dalyvius

Į koncertą susirinkusieji, atstoje, garsiai plojo. Solistės ir pianistė buvo apdovanotos gėlėmis.

Už šio, itin iškilaus, koncerto

surengimą gili padėka tenka Apreiškimo parapijos klebonui kun. Vytautui Palubinskui. Gaila, kad šį koncertą girdėjo tik apie šimtinę parapičių.

Kad daugiau New Yorko ir jo apylinkių lietuviai galėtų išgirsti ir pasidžiaugti šių iškilų solisčių dainavimu, jos čia pat salėje, jau buvo angažuotos antram koncertui Kultūros Židinyje, šeštadienį, kovo 3. Tą koncertą organizuoja NY vyresniųjų skaučių židyns "Vilija" ir LMK Federacijos NY klubas.

p. palys

— Lietuvos Komunistų partija skelbia gavusi laišku ir telegramų 1,737 ryšium su partijos atsisiskyrimu nuo Maskvos. Iš to skaičiaus 1,481 pritaria, kad būtų savarankiška Komunistų partija, ir tik 166 nepritaria. Buvo gauta 90 laišku kurie buvo adresuoti tiesiog Gorbaciovui, kurių du trečdaliai pasisakė už atskirą Lietuvos Komunistų partiją.

— Vilniuje Komunistų partijos suvažiavimą stebėjo 90 užsienio kraštų korespondentų. Iš viso buvo akredituotų 150 žurnalistų sekti suvažiavimą iš Lietuvos, 60 buvo iš kitų sąjunginių respublikų. Suvažiavimo žinias perdavė "Associated Press", iš JAV, "Reuters" iš Anglijos, "Kyoda Tsushin" iš Japonijos, "Prensa Latina" iš Kubos. PAP iš Lenkijos, ir "Tass" žinių agentūros. Paviieniai žurnalistai dalyvavo iš Prancūzijos, Švedijos, Suomijos, Olandijos, Airijos, Kanados, Čekoslovakijos, Vengrijos ir dar iš kitų valstybių.

— Lietuvoje vasario 24 įvyksta rinkimai į Aukščiausiąją tarybą. Sąjūdis mano, kad tai vienas svarbiausių žingsnių į Lietuvos nepriklausomybę.

— Prisiminimų vakare spatio 21 Vilniaus mokytojų namuose dalyvavo nepriklausomos Lietuvos visuomenės veikėjai.

— Panevėžio dramos teatras atliko vokiečių dramaturgo Hermano Zudermano gimusio netoli Šilutės scenos veikalą *Užkampio laimė*. Jo dramą iš vokiečių kalbos išvertė T. Četrauskas. Režisavo Julius Lozoraitis.

PAULIUS GALAUNĖ

Lietuvos dailės puoselėtojas,
meno istorikas,
muziejininkas, grafikas.

Jo gimimo 100 metų
sukaktį prisimenant — 2

PAULIUS JURKUS

Kelias per mokyklas

Pauliui Galaunei teko eiti per kelias mokyklas, kol išsilavino ir pradėjo reikštis kaip dailininkas, muziejininkas, profesorius.

Pradžios mokyklą lankė Vepriuose, kurie buvo tik 4 varstai nuo jo gimtinės. Ta mokykla buvo rusiška, o jis rusiškai nemokėjo. Jo krikšto tėvas jį pamokė kiek rusų kalbos. Sunku buvo ir kitiems vaikams, nes dažnai nesuprato, ką mokytojas rusiškai aiškina. Mokykla buvo trimetė. Visi trys skyriai dirbo viename kambaryje. Čia mokė rusiškai skaityti ir rašyti, aritmetikos, istorijos, geografijos, dailyrasčio. Piešimo nemokė.

Per dvejus metus Galaunė baigė trijų metų kursą. Tai buvo 1902 metais. Turėjo važiuoti mokyti toliau, bet išsiganodė vilki-

nio šuns ir apsirgo votėmis. Gydėsi visus metus. Tik 1903 metų rudenį motina jį nuvežė į Vilnių ir apgyvendino pas savo tolimas gimines. Tų giminių sūnus per žiemą turėjo Pauliuką parengti į realinės gimnazijos antrą klasę.

Vilnius žavėjo jaunuolį. Jau čia pasireiškė jo būsimieji pomėgiai. Mėgo lankyti senienų muziejus, patraukdavo antikvarai, langai su piešiniais. Bet jo mokytojas buvo nerūpestingas, ir jis egzaminų į antrą klasę neišlaikė.

Tada buvo surasta kita išeitis jaunuoliui išsimokslinti. Peterburge tada gyveno trys seserys: Stefanija, Kamilė ir Marija. Gyveno ir brolis Mykolas, kuris jau buvo atlikęs karinę prievolę. Taip 1904 metų žiemą sesuo Stefanija jį išsivežė į Peterburgą,

kur jis su pertraukomis išgyveno iki 1918 metų.

Peterburge jis pergyveno 1905 metų revoliuciją. Jaunuolio smalsumu bėgo šen bei ten, kad ką nors pamatytų.

Gimnaitis, karo medicinos akademijos studentas Kazimieras Junavičius, jį paruošė į privačią I. Geldo mokyklą, kurį turėjo valstybines teises. Galaunė išlaikė egzaminus į ketvirtą klasę. Mokyklos kursas buvo išeinamas per šešerius metus. Galaunė šią mokyklą baigė 1910 m.

Kai stojo į šią mokyklą, jis buvo 15 metų. Per stojamuosius egzaminus mokytojas negalėjo įskaityti jo pavardės. Mokytojas klausė, kokios jis tautybės.

—Litoviec — atsakė Paulius.

Mokytojas tada ir paklausė ketletą klausimų apie Lietuvį kalbą. Paulius nesugebėjo atsakyti, nes jo lietuvių kalba buvo skurdi. Namuose kalbė lenkiškai. Mokytojas ėmė stebėtis, koks iš jo lietuvis. Mokytojas pasakė, kad lietuvių kalba ir graži ir sena, kad lietuviai labai gražiai dainuoja.

Mokytojas apie Lietuvą žinojo ne iš knygų, bet iš gyvenimo — jo brolis buvo Panevėžio realinės mokyklos direktorius, ir jie ten dažnai vasaros metu lankydavosi.

Minėtas medicinos studentas Kazimieras Junavičius jau buvo

susipratęs lietuvis. Galaunei jis davė hektografuotą kun. Kazimiero Jauniaus lietuvių kalbos gramatiką. Iš jo sužinojo ir apie poetą Jurgį Baltrušaitį. Galaunei davė paskaityti jo eilėraščius. Jis žinojo, kad jis lietuvis, nors rašo rusiškai. Baigęs mediciną, jis buvo paskirtas į tolimą Rusijos miestą. Pas jį gydėsi ir Adomas Galdikas, vėliau mum žinomas dailininkas, gyvenęs New Yorke ir čia miręs. Daktaras karo metu mirė Vilniuje, užsikrėtęs šiltine.

Daktaras Junavičius jau jį skatino būti geru lietuviu.

Pasimokęs metus I. Geldo mokykloje, P. Galaunė susirgo reumatu — pakenkė drėgnas Petrapilio oras. Jo brolis kunigas Jonas tuo metu vikaravo Kreminėje. Jis ir perkėlė jį mokyti į Gardino sritį, į Slonimą, kur neseniai buvo atidaryta realinė mokykla.

Slonimas buvo istorinis Lietuvos miestas. Čia buvo garsūs kunigaikščių Oginskių centriniai rūmai, kurie turėjo 110 kambarių. Kaip žinoma visi Oginskiai buvo valstybės vyrai, mėgo muziką, turėjo savo orkestrą, savo teatrą.

Galaunė čia susidraugavo su dailininku Stanislovu Dombrovskiu, kuris dėstė piešimą. Jis buvo lenkas, bet mėgo lietuvių, su jais draugavosi. Su Galaune susirašinėjo visą gyvenimą.

mą. Vokiečiai jį 1940 metais sušaudė Varšuvoje. Jis ir patarė Pauliui Galaunei rinkti medžiagą iš savo krašto kultūros ir ją saugoti. Iš Slonimo aplankė Varšuva.

1907 vėl grįžo į Peterburgą, į I. Geldo mokyklą. Šioje mokykloje galutinai subrendo jo tautinė sąmonė. Peterburge tada gyveno gana daug lietuvių, veikė įvairios lietuvių draugijos, rengė lietuviškus vakarelėjus. Į juos pradėjo lankyti ir Paulius. Pradėjo domėtis Lietuvos istorija, architektūra, etnografija, folkloru, numizmatika. Medžiagos ieškojo viešojoje bibliotekoje. Ten gi tarnavo žymus lietuvių kultūros veikėjas, bibliografas, etnografas, publicistas, vertėjas Silvestras Baltramaitis (1841 - 1918). Šis jam daug padėdavo, atspėdavo ko jis nori, ir pagelbėdavo surasti. Baltramaitis buvo išleidęs stambų veikalą apie lietuvišką bibliografiją. Už gimnazistišką santaupą Paulius nusipirko šį veikalą. Tuo metu jis jau skaitė Lietuvos žinias, Lietuvos ūkininką, Lietuvių mokslo draugijos žurnalą Lietuvių tauta.

Jį traukė lenkiška ir lietuviška J. A. Herbačiausko kūryba, žavėjosi Vydūno veikalais. Jis net savo slapyvardį pasirinko pagal Vydūno *Prabochių šešėlių* veikėjo Visuominio vardą.

Tuo metu jis jau ima domėtis menu, pamėgo grafiką ir pradėjo

rinkti grafikos piešinius. Taip jau bendradarbiavo spaudoje. Rašė įvairiais klausimais, kurie lietuvių kaimo problemas. Lietuvos ūkininko redaktorius buvo A. Rimka, vėliau žinomas ekonomistas. Galaunė su juo susidraugavo. Už straipsnius P. Galaunė gaudavo laikraščius. Rimka norėjo įtraukti į liaudies švietimo darbą. Siunčiamus laikraščius prašė išdalinti kitiems.

1910 baigė realinę mokyklą ir atostogų išvažiavo į Jiezną, kur klebonu buvo jo brolis kun. Jonas.

Ten jis pradėjo domėtis lietuvių liaudies menu, jau rašė spaudoje. Vairgantas patarė jam geriau išmokyti lietuvių kalbą, tada jis galės rašyti įvairiais klausimais.

Ir jis tiek pramoko, kad jau bendradarbiavo spaudoje. Rašė įvairiais klausimais, kurie lietuvių kaimo problemas. Lietuvos ūkininko redaktorius buvo A. Rimka, vėliau žinomas ekonomistas. Galaunė su juo susidraugavo. Už straipsnius P. Galaunė gaudavo laikraščius. Rimka norėjo įtraukti į liaudies švietimo darbą. Siunčiamus laikraščius prašė išdalinti kitiems.

(Bus daugiau)

San Miguel bažnyčia apie 1610 metus, Santa Fe, New Mexico.

SENIAUSIA BAŽNYČIA AMERIKOJE

HENRIKAS BAJALIS

Seniausia bažnyčia Amerikoje — The San Miguel Chapel yra Naujoje Meksikoje. Valstija buvo priimta į uniją kaip 47-toji 1912 m. Kraštas yra labai retai apgyventas. Jokios gyvybės nesimato, važiuojant didesnius atstumus. Naujoji Meksika teritorijos didumu yra penktoji, o gyventojų skaičiumi 39-oji Amerikos valstija. Valstijos motto sako: „Taip auga, kaip einasi“. Sostinė yra Santa Fe su 30,000 gyventojų — svarbiausia turistų vieta, kur miestas tinkamai išsaugotas, kaip ispanų koloninis palikimas meniniams, kultūriniais pritarimais: opera, muziejais, gražiais pastatais, indėnų palikimais, gubernatoriaus rūmais, 1869 m. Švento Pranciškaus katedra, seniausias namu, stebuklingais laiptais, seniausia bažnyčia Amerikoje iš 1610.

„Saulės šviesos“ valstija, kaip ją vadina nuo saulėto klimato ir sostinė „žeme susizavėjimo“ vadinama nuo 1610 m. po vėliavomis Ispanijos, Meksikos, Amerikos, seniausia valdymo forma ir seniausia bažnyčia Amerikoje, mums padarė didelį įspūdį. Bažnyčios atidarom visą dieną. Kunigai aiškina turistams bažnyčios istorijas, o turistų yra labai daug.

Seniausia bažnyčia yra statyta iš nedegintų plytų, išdžiūvusių saulėje. Tokios plytos buvo vartojamos pastatams Centrinės Amerikos ir Meksikos. Originalas sienų ir altoriaus buvo darytas Tlaxcala indėnų iš Meksikos, nurodant Franciscan Padres 1610 m.

Pranciškoniai pastatė ir prižiūrėjo šią bažnyčią du šimtmečius (1610 - 1812). Iki 1872 m. bažnyčia vadinosi San Miguel Church Circa. Ji buvo vartojama religijos aptarnavimams, vedyboms ir krikštui. Istorinė bažnyčia yra nuosavybė Christian Brothers. Jie mieliai laukia lankytojų ir aiškina bažnyčios istoriją. Dabartinės bažnyčios išorinis pastatas yra paprastas.

Žinios apie šią bažnyčią yra patvirtinamos duomenimis ir archeologiniais tyrinėjimais. Bažnyčia buvo vadinama seniausia tradiciniai nuo Naujosios Meksikos keletas kartų gyventojų. Valstijos ankstyvesnėji istorikai priėmė šį tradicinį faktą patikėdami bendruomene.

The Christian Brothers pavedė ištirti šį reikalą 1955 m. Mr. Stanley Stubbs ir Mr. Bruce T. Ellis. Buvo rasta daug įdomių religinių dalykų, ispanų originalių, drabužių, stiklo, medžio gabalėlių ir kt. po pastatu, kurie su paaiškinimais yra išdėstyti lentynose suvenirų kambaryje. Be to, yra padaryti brėžiniai bažnyčios vidaus išdėstymo su paaiškinimais.

Ypatinga yra užpakalinė altoriaus uždanga 1798 m. su ovalo pavidalo alyviniais paveikslais 300 m. senumo ant buivolo odos ir elnio odos. Uždangos viduryje yra Christ The Nazarene, viršuje St. Michael — globėjas krikščionių kariautojų, apačioje San Miguel — jo vardu bažnyčia pavadinta, viršuje — kairėje pusėje

yra Saint Teresa of Avila, o dešinėje Saint Gertruda the Great. Abu paveikslai yra ovalo formos. Teresa su Gertruda buvo tame pačiame vienuolyne. Gertruda pagarsėjo savo rašiniais, o Teresa studijavo juos ir rekomendavo kitiems.

Kiti du ovalo formos paveikslai yra kairėje pusėje: Saint Louis, Prancūzijos karalius, o dešinėje pusėje Saint Francis of Assisi. Prancūzijos karalius turi ant galvos puošnią karūną kaip priesaiką, o dešinėje rankoje laiko erškėčių karūną, gautą iš imperatoriaus Baldwin II, kaip istorinį faktą už vadovavimą 2-juose karuose su kryžiuočiais. Karūna buvo Sainte Chapelle, o dabar yra Notre Dame, Paris.

Šventas Pranciškus iš Assisi dėvi ilgus drabužius ir giliai meldžiasi iš knygos, atremtos į kaulo. Jis yra pranciškonų steigėjas, kurie buvo Santa Fe nuo 1610 m. — du šimtmečiai nuo misijų Californijoje. Kiek mažesnis paveikslas yra Our Lady of Guadalupe pakabintas žemiau choro vietos — kopija vieno stebuklingo originalo 1531 m. iš Meksikos miesto.

Ant abiejų bažnyčios šoninių sienų yra nutapyti paveikslai: šv. John Berchmann ir šv. Stanislovas.

Labai gražūs yra medžio drožiniai. Altoriaus dešinėje pusėje yra labai gracinga Marija, liejanti malonę ant žemės, į kurią ji meta geraširdį žvilgsnį. Padovanotas turistų 1929 m. Altoriaus kairėje pusėje yra labai žavinga šv. Juozapo statula, išdrožinėta 1892 m. Be to, ypatingai gražiai yra išpauštos Kryžiaus Kelių stotys. Medžiai meniškai išdrožinėti iš Tyrolio aukštų medžių prie Austrijos - Italijos sienos ir „pinus cembra“ medžio.

Istorinis turtas seniausios bažnyčios yra The San Jose varpas, skambėjęs bažnyčios trigubame bokšte su užrašu: „Šv. Juozapai melskis už mus, August 9, 1356 m.“ (1610 - 1872). Varpas buvo nulietas Andalucia, Ispanijoje 1356 m. Jis yra 780 svarų iš vario, sidabro, geležies ir aukso: 32 1/2 colių skersmuo ir 8 1/4 pėdų į periferiją, 2 pėdų aukščio be karūnos. Viršuje turi karūną ir virvę, 1862 m. padarytą iš specialios neišdirbtos odos. Varpas skambėjo Ispanijoje 350 m. Sunkūs varpas 1712 m. buvo atgabentas laivu į Naują Pasaulį — Vera Cruz Meksiką, kur skambėjo 100 m., o 1812 m. atgabentas į Santa Fe. San Miguel skambėjo nuo 1854 - 1882 m. Viršutinė dalis trigubo bokšto nukrito 1872 m. Seniausias varpas buvo patalpintas į suvenirų kambarį, turistams patogesnėje vietoje, kur lankytojai gali jį matyti, paliesti ir paskambinti. Tai istorija, legenda, poezija, muzika ir daina 600 m. senumo varpo. Varpas skamba švelniai, gaidos matomos aiškiai. Muzikinę teigiamybę panaudojo radijo direktoriai. 1943:46:47 m. sunkusis varpas buvo nugabentas į Švento Pranciškaus katedrą ir panaudotas chorui giedant Kalėdų metu. Buvo transliuojama 1947 m. iš ABC studijų Los Angeles, aiški-

NEGĘSTANTI ŽVAKĖ ANT ALTORIAUS

— Arkivyskupo Jurgio Matulaičio mirties 63-sias metines minint —

Prėjo daugiau nei 60 metų nuo to laiko, kai arkivyskupas Jurgis Matulaitis antrą sykį lankėsi Amerikoje. Tuomet, 1926 metų vasarą, jis pabuvojo net 90 lietuviškose parapijose ir pasakė apie 200 pamokslų bei prakalbų.

Arkivyskupas Jurgis anuomet neabejotinai aplankė ir Aušros Vartų parapijos bažnyčią Manhattane. Matomai ir čia skambėjo jo nepamirštas balsas. Beje, pamokslus sakyti J. Matulaitis pradėjo dar būdamas diakonu. Kalbėjo lengvai, suprantamu būdu, patraukliai ir įtikinančiai, naudodamas gyvus pavyzdžius iš gyvenimo. Turėjo stiprų balsą ir galėjo kalbėti didelėmis miniomis. Net po daugelio metų žmonės atsimindavo jo pamokslus.

Štai kun. Antano Petrausko, buvusio Marijampolės gimnazijos mokinio, vėliau tapusio marijonu, prisiminimas apie vieną J. Matulaičio pamokslą mokiniams: „... pamokslininko ramus, švelnus, iš širdies tekąs balsas, tarytum pavasario vandens srovė, pro tą bendrą tylą skverbiasi gilyn į klausytojų tarpą, darydamas sau takelį artyn prie jaunųjų širdžių, kad jose galėtų paskęsti, išleisti savo dailius ir iškerojęs pražystų geru darbu bei dorybių žiedais...“

Taipogi kun. Tumas-Vaižgantas gerai pažinojo J. Matulaitį ir dažnai su juo bendravo, ypač jo vyskupavimo Vilniuje metu. Arkivysk. J. Matulaičiui mirus, Vaižgantas taip jį aprašė: „...kur jis ejo, kur žengė, ką tik dirbo, visur ir visi jį gaubė teisybės ir brolybės apsiaustu, visas savo viltis krovė ant jo žemiškuose ir dangiškuose dalykuose...“

Jis turėjo visų našta pakelti ir kažin kur, kažin kam Galingam nunešti, kad likusiems būtų lengviau...“

Šių ir daugelį kitų prisiminimų, minint arkivyskupo Jurgio Matulaičio mirties 63-sias metines, klausėsi Manhattano Aušros Vartų parapičiai sausio 28 po mišių susirinkę į savo bažnyčios salę. Būta taip pat svečių iš Vilniaus ir Kauno, radusių valandėlę-kitą pasidomėti ne vien tik didmiesčio parduotuvėmis, betgi ir New Yorko lietuvių religiniu gyvenimu.

Neįprastai vyko šis arkivyskupo paminėjimas, kurio metu klausytojai tapo ir žiūrovais. Atvykusios iš Putnamo sesuo Ona Mikailaitė ir sesuo Dolores demonstravo specialų skaidrių montazą, skirtą Palaimintojo J. Matulaičio gyvenimui ir darbams.

nant varpo istoriją ir skambėjimą. *The Voice of America* perdavė varpo tonus ir istoriją. Buvo perduota ir už „Geležinės Uždangos“.

Sostinėje De Vargas gatvė pasuka palei masyvų akmens ramsių, kuris palaiko šiaurinę sieną The San Miguel Chapel nuo 1918 m. Gatvės šiaurės pusėje yra užrašas „Seniausias namas Amerikoje“. Tai antrasis istorinis pritraukimas statytas Tigua indėnų 5 savaites prieš Kalėdas.

Šalia bažnyčios yra Loretto Chapel 1873 m. su stebuklingais laiptais, kur manoma, kad dailidė buvo šv. Juozapas.

Brangūs yra senovės palikimai. Šioje valstijoje yra didžiausias Amerikoje Carlsbado urvas. Gražūs senovės indėnų šokiai demonstruojami vasaros metu. Žiemos metu yra puikios slidinėjimo vietovės. Šios valstijos dykumoje buvo susprogdinta pirmoji atominė bomba. Jauniui būtų įdomu pamatyti šias pasaulinio mąsto vietoves, o vyresnio amžiaus žmonės būsite nustebinti Amerikos gamtos grožiu ir jos turtais.

Vienas po kito ekrane keičiasi spalvingi vaizdai, menantys žiūrovui Jurgio Matulaičio nueitą gyvenimo kelią nuo varganos vaikystės, gimnazijos laikų, seminarijos ir Dvasinės Akademijos studijų iki brandžių arkivyskupavimo metų.

Nepaprastai subtiliai ir skoningai, su giliu meniniu pojūčiu ir techniškai aukšto lygio parinktos skaidrės buvo lydimos atitinkamu literatūriniai-dokumentiniu tekstu, kurį čia pat „garsino“ sesuo Ona Mikailaitė. Man rodos, labai vykusiai nuskambėjo cituojamos iš arkivyskupo užrašų ir laišku jo mintys apie Dievą ir Bažnyčią, į kurią jis žiūrėjo, kaip į Dievo karalystę žemėje, kaip į Kristaus brangiausią kūrinį.

Minėjimo metu bažnyčioje ir salėje galima buvo įsigyti Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų Putname leidinį *Palaimintasis Jurgis Matulaitis*, kurio autorė sesuo Ona Mikailaitė nuosekliai veda skaitytoją per išstis, anaipol ne rožėmis klotą, arkivyskupo žemiškąjį gyvenimo kelią — nuo našlaičio dalios laikų vaikystėje iki mūsų dienų, kada Katalikų Bažnyčia paskelbia pasauliui lietuvių arkivyskupo gyvenimo, minčių ir darbų įvertinimą, papuošdama jo vardą Palaimintojo vainiku.

Nors leidinio apimtis ir nedidelė — vos 30 su viršum puslapių — tačiau skaitau jį kaip kruopščiai paruoštą literatūrinę monografiją su išsamiom, dvasiškai pergyventom išvadom. Leidinyje gausu arkivyskupo J. Matulaičio užrašų ir laišku citatų, kuriomis ir aš čia pasinaudojau.

Antroji minėjimo dalis gražiai papildė pirmąją, kadangi taip pat buvo susieta su arkivyskupo J. Matulaičio vardu. Kitas minėjimo svečias — dailininkas V. K. Jonynas papasakojo kaip Vilniaus pakraštyje bus statoma Palaimintojo parapijos bažnyčia, kurios vieną iš projektų jis sukūrė.

Tik ką sugrįžęs iš Lietuvos profesorius V. K. Jonynas sugebėjo perteikti New Yorko lietuviams tą pakilią nuotaiką, kuri vyrauja nūnai bemaž visose laisvėjančios Respublikos gyvenimo srityse.

Tiesa, mūsų išeivijos iškylus dailininkas apgailestavo, jog šiuolaikinės Lietuvos gabūs architektai, deja, neturi reikiamo patyrimo ir nuovokos bažnytinio meno kūryboje, o ypač bažnytinės architektūros praktikoje. Matyt, tokią padėtį gerai supranta ir patys Vilniaus architektūros vadovai, kurie be jokio išdidumo pasikvietė talkon V. K. Jonyną, daugel metų kūręs meną įvairioms bažnyčioms ir tuo pasižymėjusį, kaip prityrusį žinovą.

V. K. Jonyno nuomone, bažnyčia visų pirma turi tarnauti žmonėms, o architektų pagrindinis tikslas yra sukurti tikintiesiems jausminį, dvasinį pasaulį tarp bažnyčios sienų ir skliautų. Dalykiškaiariant, kol kas dar esti aibė sudėtingų problemų, pavyzdžiui, tiek su būsimos bažnyčios projekto pataisom, tiek ir su statybinėm medžiagom. Tačiau tikimasi, jog palaipsniui problemos mažės, o vilniečių architektų kūrybinis bendradarbiavimas su V. K. Jonynu pagaliau atneš teigiamus rezultatus.

Baigiant minėjimą buvo kalbėta ir apie tai, kaip mes atsiliepsime į Palaimintojo Jurgio Matulaičio garbinimą?

Žinoma, naują bažnyčią statyti nepajėgsime, kaip kad užsimota Vilniuje, tačiau įrengti Manhattano Aušros Vartų bažnyčioje vieną iš šoninių altorių, skirtą Palaimintojo J. Matulaičio garbei, manau sugebėsime. Juk yra

Palaimintasis arkivyskupas Jurgis Matulaitis kalba kunigams 1926 m. Iš k.: kun. A. Milukas, konsulas P. Daužvardis, pal. Jurgis Matulaitis, kun. J. Kaulakis, kun. J. Šeštakas (Aušros Vartų parapijos, Manhattan, N.Y. įkūrėjas) ir kun. P. Bučys (vėliau vyskupas).

vieta, kur tokį altorių realiai įmanoma sukurti: yra dailininkų, galinčių atlikti Palaimintojo monumentalų tapybinį portretą, tad belieka mūsų gerus norus pastiprinti lėšomis šiam kilniam ir garbingam projektui.

Taigi visiškai tikėtina, jeigu parapijos taryba ir kunigai drauge su parapijiečiais nuosirdžiai

imsis šios iniciatyvos, tai gal jau netolimoje ateityje Manhattano Aušros Vartų bažnyčioje būtų imanoma atverti pirmąjį Amerikoje, o gal būt, kol kas ir vienintelį lietuviškos išeivijos platumose altorių, pašvęstą mūsų tautos arkivyskupo amžinai šlovei.

Tadas Sviderskis

ĮVYKIAI OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— Tarybų Sąjungos kongresas gruodžio 24 nubalsavo, kad Stalinas ir Hitleris nelegaliai pasidalino Europą įtakos sferomis, tuo pažeisdami kitų tautų suverenitetą ir nepriklausomybę. Čia kongresas pasmerkė 1939 metų Ribbentropo - Molotovo susitarimus, kurių išdavoje Lietuva tapo tarybų Sąjungos dalimi. 50 metų Kremlius neigė, kad tokia sutartis buvo pasirašyta. Ir galų gale prisipažino. Tačiau ir dabar sovietai tvirtina, kad tas dokumentas neturi jokios įtakos į dabartines Tarybų Sąjungos sienas.

— Okupuotoje Lietuvoje yra įsikūręs Religijos filosofijos ir religinio meno centras. Jam vadovauja religijos filosofijos sekcijos prie Lietuvos filosofų draugijos narė Dalia Stančienė. Centriui sukurti akstiną davė 1989 m. lapkričio mėnesį Lietuvoje įvykusi religijos filosofijos ir bažnytinio meno studijų savaitė, pavadinta Lapkričio Sinoikija. Tikimasi, kad Lapkričio Sinoikija taps tradiciniu lietuvių kultūros renginiu, žadinančiu dvasinį tautos atsinaujinimą ir padedančiu Lietuvai užmegzti ir palaikyti glaudesnę jungtį su Vakarų Europos kultūra. Sinoikijos rengėjai pranešė, kad jau yra numatyta antroji religijos filosofijos ir bažnytinio meno studijų savaitė Lietuvoje. Ji įvyks 1990 lapkričio 3-10 Vilniuje, Kaune ir Marijampolėje. Numatytos šios sekcijos: teologijos, religijos filosofijos istorijos, etninės kultūros, bažnytinės muzikos istorijos ir teorijos, bažnytinio meno bei filosofijos. Prie naujai įsikūrusio religijos filosofijos ir bažnytinio meno centro numatoma įsteigti Stasio Šalkauskio fondą ir mokslinę tarybą, kurios nariais bus kviečiami mokslininkai iš užsienio kraštų.

— „Švyturys“, politinis, visuomeninis ir literatūrinis iliustruotas žurnalas, išėjęs du kartus per mėnesį, leidžiamas Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komiteto leidyklos, 1989 metų Nr. 23 (983), paskyrė du pilnus puslapius (18 - 19) Tėv. dr. Leonardo Andriekaus, OFM, poezijai. Šalia išspausdintas Leonardo Grauzinsko aprašymas ir poeto nuotrauka (V. Maželio). Eilėraščiai paimti iš knygos *Atmink mane, Rūpin-tojėli*.

— Vilniuje vyko Estijos, Latvijos ir Lietuvos olimpinių komitetų ir respublikų valstybinių sporto komitetų vadovų konsultacinis pasitarimas. Olimpinių komitetų prezidentai pasirašė Baltijos tautų olimpinių komitetų asociacijos steigiamąjį aktą.

— Forumo metu Maskvoje buvo priimta studentų deklaracija, kuri nesutapo su Gorbačiovo nuomone. Deklaracijoje pažymėta, kad studentai laiko būtina įgyvendinti tautų apsisprendimo teisę, įtvirtinti tautautiniuose susitarimuose, įtvirtinti Konstitucijoje politinį pliaralizmą, sudaryti vienodas teisingas sąlygas vystyti įvairioms nuosavybės formoms, įskaitant ir privatinę. Manoma, kad šios deklaracijos priėmimui įtakos turėjo sumani Lietuvos delegacijos veikla.

— Okupuotoje Lietuvoje spėliojama, kad Lietuvos Komunistų Partija, paskelbusi savarankiškumą, galinti persiorganizuoti ir pasivadinti kitaip, pavyzdžiui socialdemokratų partija ar dar kitaip, kaip dabar pasivadina partijos Rytų Europoje.

— Vilnius. — 1989 lapkričio 21 Lietuvos Informacijos Centrai New Yorke pranešė, kad iki šiol apie 1,300 lietuvių yra atsiskę nuo karo tarnybos Raudono-

ELIZABETH, N.J.

stų ir stulbinančių pasikeitimų sriaute Lietuvoje.

Vasario 16-tos šventė

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks vasario 18, sekmadienį. Jis prasidės 11 val. mišiomis Šv. Petro ir Pauliaus lietuvių bažnyčioje.

Liet. Bendruomenės Elizabetho apylinkės valdybai pasisekė gauti jauną ir energingą kalbėtoją Darių Sužiedėlį iš Washingtono, D. C. Jis yra mokęsis Vasario 16-gos gimnazijoje, po to kurį laiką lankė Vilniaus universitetą. Amerikoje yra baigęs politinius mokslus. Jis labai atidžiai seka įvykius Lietuvoje. Šiuo metu jis su Asta Banionyte yra Lietuvių Bendruomenės ryšinininkai su Amerikos politikais ir Valstybės departamentu. Nors ir jaunas, tačiau jau giliai įsijungęs į Lietuvos reikalus ir jos atgimimo vyksmą.

Po pamaldų parapijos salėje vyks minėjimo programa. Vietoj meninės programos bus rodomos vaizdajuostės apie Lietuvą ir jos ryžtą už savo laisvę.

Taip pat bus išstatyta spaudos paroda apie įvykius Lietuvoje.

Viskam pasibaigus bus bendri užkandžiai už prieinamą kainą. Kviečiame visus iš arti ir toli dalyvauti šioje svarbioje šventėje, kur bus galima daugiau patirti, kas šiandien vyksta nepapra-

Į pareigas įvestas naujas klebonas

Sausio 28 Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje buvo retos išskilmės — į pareigas buvo įvestas tos parapijos naujas klebonas kun. Alfredas Žemeikis, kun. Petro Žemeikio, buvusio klebono broliis.

Pagal vyskupo potvarkį, buvęs klebonas kun. Petras Žemeikis turėjo išvykti į Romą dar studijuoti. Reikėjo paskirti naują kleboną. Lapkričio mėn. į parapiją atvyko vysk. Dominic Marconi ir Msgr. Edward Hajduk. Lietuviškus reikalus labai tvirtai gynė John Morkis, Helen Karalis, Mary Beržanskis. Jie įrodinėjo, kad parapija turi gauti lietuvių kleboną.

Tokiu ir buvo paskirtas kun. Alfredas Žemeikis. Jis yra 6-tasis šios parapijos klebonas.

Klebonai keitėsi tokia tvarka: 1895 kun. Juozas Servetka, 1896 kun. Baltramiejus Zindžius, 1924 kun. Juozas Simonaitis, 1953 prel. Mykolas Kemėžis, 1978 kun. Petras Žemeikis, 1990 Alfredas Žemeikis.

Per iškilmingą į pareigas įvedimo mišias daug kas buvo pasipuošę tautiniais drabužiais, vyrai nešiojo per petį apjuostas juostas. Mišios buvo laikomos anglų ir lietuvių kalba, o choras dar giedojo ir lotyniškai.

M.

PHILADELPHIA, PA.

Vasario 16 minėjimas

Philadelphijoje Lietuvos nepriklausomybės dienos minėjimas įvyks vasario 18. Rengia LB apylinkės valdyba. 10:30 val. ryto mišios Šv. Andriejaus bažnyčioje. Vyks iškilminga procesija, giedos Philadelphijos Liaudies dainų kvartetas.

2 val. popiet Philadelphia Lietuvos Namuose oficiali minėjimo dalis. Invokaciją sukalbės Šv. Andriejaus parapijos klebonas kun. Kajetonas Sakalauskas. Minėjime dalyvaus valstybės ir miesto atstovai. Kalbą pasakys Lietuvių Informacijos Centro Washingtono skyriaus vedėjas Viktoras Nakas.

— Kaziuo mugė kovo 4 Chicago Jaunimo Centre rengia Chicago skautų ir skaučių vienetai.

Meninė minėjimo daly bus atliktas vieno veiksmo montažas "Amžino Įšalo Žemėje", skirtas Sibiro tremtinių atminimui pagerbti. Montažo medžiagą surinko ir scenai parengė Julija Dantienė iš to paties pavadinimo knygos bei Boleslovo Mačionio ir Bernardo Brazdžionio eilėraščių. Atliks Philadelphijos Dramos Būrelio kamerinė grupė: A. Mašalaitienė, R. Krokytė, J. Stirbienė, R., Rukšienė, R. Stirbytė, J. Meškauskas, V. Rukšys ir V. Volertas. Dekoraciją paruošė Aleksas Danta, muzikinį apiforminimą — R. Rukšienė, apšvietimą — K. Pliuškonis ir A., Krušinskas, kostiumus — Z. Aleksūnienė.

Po minėjimo vyks vaišės ir LB valdybos suruošta politinių kariakūrų paroda "Pasijuokime — komunizmas žlunga".

R. R.

"Lietuvos galiūno" konkurso laimėtojai Vilniuje. Viduryje pirmą vietą laimėjęs Zinkevičius. Nuotr. V. Kapočiaus

ST. PETERSBURG, FLA.

Vyčių veikloje

Lietuvos vyčių 147 kuopa pradėjo Naujus Metus su nauja valdyba, kuri buvo plojimu patvirtinta, nes beveik visi pasiliko tie patys, išskiriant K. Kleivą, kuris dėl sveikatos iš pareigų atsisakė. Esam jam dėkingi už gražiai atliktą darbą!

Dabartinė valdyba: Antanas Gudonis — pirm., Edvardas Praninskas — vicepirm., Viktorija Kleiva — sekr., Marija Gelažius — išd., Genovaitė Bakas — fin. sekr., Viktorija Jacobson — visuomenės reikalai, dr. Aldona Valis — kultūros reik., Teresė Liutkus — naujų narių, kun. Čyvas ir Kazys Vilnis — trustee, kun. Jonas Gasiūnas — dvasios vadas ir Alena Vilnis — korespondentė.

Susirinkimas baigėsi daugeliu sumanymų ir entuziazmu, patendraudant prie kavutės ir pyragaičių, dėka Viktorijai Kleivai ir jos padėjėjom.

Pereitais metais (1989) trys mūsų nariai buvo Dievo pašaukti į amžinybę: prelatas Jonas Balkūnas, K. Daknys, ir Alf. Kraujalis. Lai jie ilsisi ramybėje!

Antanas Mažeika, šios kuopos organizatorius, ir buvęs jos pirminkas, vyčių garbės narys, sunkiai serga ir yra paguldytas Convalescent name. Aleksas Kraujalis ir buvęs kuopos pirminkas dabar namuose sveiksta, po ilgos ir sunkios operacijos. Meldžiamės, kad judviejų sveikata pagerėtų.

A. Vilnis

Lietuviška paroda

Šv. Vardo bažnyčios salėje gruodžio 17 buvo suruošta paroda ir koncertas. Šioje bažnyčioje būna lietuviškos pamaldos. Klebonas kun. Fr. Goodman yra palankus lietuviams. Švenčių progą savo parapijai surengė koncertą, o lietuviams leido suruošti parodą.

— Carol Vaness — Karolina Vyšniauskaitė, gimusi Santa Monica, Calif. iš naujų lietuvių ateivių, plačiai reiškiasi tarptautiniame operiniame dainavime. Metropolitan operoje, vasario 1-16 dainuoja Fausto operoje pagrindinę Margaritos rolę. Kovo 22 dainuos Anna rolę Don Giovanni pastatyme. Vasario 28 pasirodys televizijoje su Liuciano Pavarotti. Gegužės 8 — birželio 6 Londono karališkoje operoje dainuos Leonoros rolę Il Trovatore operoje. Liepos 20 - 30 dienomis Marschalinos rolę Der Rosenkavalier Toronte. Rugsėjo 10 - 29 Salzburgo festivaly Elviros rolę Don Giovanni operoje. Tą pačią rolę užrašys į plokšteles Vienoje. Rugsėjis mėnesį Toronte dainuos Tatjanos rolę Eugenijaus Onegino operoje, lapkričio mėn. vėl grįš į New Yorką, kur Metropolitan operoje dainuos Violetos rolę Traviatėje.

— Klaipėdos miesto sandėliuose aptikta daugybė vadina-

mųjų "defici inų prekių", kaip užsieninių cigarečių, užsienio alaus, Indijos arbatos ir daugybė kitų gėrybių. Miesto valdyba aiškino, kad tai "specialios prekės, skirtos karo veteranams, seneliams ir vargšams". Tačiau pikietuotojų grupė surengė demonstraciją ir reikalauja, kad miesto prekybos vadovas Arkadijus Lichtinšainas atsistatydintų.

— Ginta T. Palubinskaitė, buvusi Jungtinio Pabaltiečių komiteto visuomeninių reikalų vedėja, atstovavusi pabaltiečiams beveik trejus metus Washingtono, D.C., senam dešimtmečiui besibaigiant, atsistatydino iš tų pareigų, nutarusi tęsti mokslą pilną laiką. Ginta lanko George Washington University School of Government and Business Administration, kuriame ji siekia magistro laipsnį iš Public Administration mokslo.

— "Dirvos" laikraščio naujuoju redaktoriumi pakviestas Paulius Vaitiekūnas iš okupuotos Lietuvos. Jis pariklauso prie naujai atsikūrusios Lietuvos tautininkų partijos. Jis New Yorke bus vasario 15 ir dalyvaus Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime.

— Muz. Antano Vanagaičio 100 metų gimimo sukakties minėjimas Chicago Jaunimo centre įvyks kovo 11. Rengia "Margutis".

NORI SUSIRASINĖTI

Dvi seserys iš Vilniaus nori susirašinėti su bendraamžiais ir bendraminčiais. Aušra Kavaliauskaitė 13 metų, Asta Kavaliauskaitė — 17 metų. Jų adresas: Lithuania, Vilnius 232042, Putnos gatvės 11-47.

— Ieškau savo pusbrolių ir pusseserių gyvenančių JAV. Jų pavardė buvo Venslauskai, bet vėliau pasivadino Vens. Jie patys arba apie juos žiną prašomi pranešti adresu: Lithuania, 235410 Šiauliai, Krymo gatvė Nr. 8, butas 20, Žlobekienė — Venslauskaitė Bronislava, Antano.

— Ieškoma pora pensininkų, kurie norėtų gyventi Floridoje, name su baseinu, netoli jūros. Už tai reikia prižiūrėti sodą ir namus, Skambinti: 305 492 - 8164.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. McVicar, Elmhurst, N.Y., R. Vainauskas, Glendale, AZ. Užsakė kitiems: R. P. Jursch, Annapolis, MD — B. J. Jursch, Fairfield, Conn. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

Transpak praneša naujus ir naudingus patarnavimus

SĄSKAITA DOLERIAIS Galime atidaryti sąskaitą jūsų giminėms Lietuvoje. Galės pirkti „dolerinėje“ muilą, prieskonius, automobilį ir kt.

VAISTAI Siunčiame receptinius ir nereceptinius vaistus. Bayer aspirinas (600tbl.), multivitaminai, Advil ir kt. \$65.- Vaistus galime pakeisti arba pridėti kitus pagal pageidavimą. **MUITO NĖRA.**

35 SVARŲ MAISTO SIUNTINYS 18 svarų delikatesinių mėsos gaminių: palendvica, rūkytos dešros, jautienos file (ne konservai) ir kt. 17 svarų kavos, kakavos, chalvos, šokoladinių saldainių, \$185.- **MUITO NĖRA.**

KAVA, KAKAVA, PRIESKONIAI 5 svarai 10 sv. 15 sv. 20 sv. **MUITO NĖRA** \$59.- \$99.- \$139.- \$179.-

ELEKTRONIKA IR MAŠINOS Siunčiam į Lietuvą ir į JAV miestus video, stereo magnetofonus, kamkorderius, siuvimo ir mezgimo mašinas.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS Turime didelę patirtį siunčiant kargą į Lietuvą ir iš kitų JAV miestų. Siunčiam **DĖVĖTUS RŪBUS.**

GLUKOMETRAS cukralige sergantiems, \$99.-

Rašydami būtinai praneškite savo telefono numerį — greičiau gausite atsakymą į savo klausimus — arba skambinkite:

Romas Pukėlys
TRANSPAK
2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629
1-312-436-7772

Istaiga veikia kasdien 9-5 v.v.
Šešt. 9-2 v. p.p.,
arba susitarus

G.T. INTERNATIONAL (708) 430-7272
9525 So. 79th Ave. Hickory Hills, IL 60457, U.S.A.

G.T. INTERNATIONAL DĖKOJA VISIEMS SAVO KLIENTAMS UŽ IŠSKIRTINAI GERĄ 1989 M. SEZONĄ. KVICIAME VISUS KELIAUTI SU MUMIS 1990 METAIS.

1990 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

9001 KULTŪROS KONGRESAS & GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS gegužės 15-31 d. Čikaga/Berlynas/Vilnius; Lietuva 14 nkt. Vakarų Berlynas 1 nkt. KAINA: \$1,875.00

9002 TURISTINĖ KELIONĖ SU SUŠPARDUOTA I VOKIETIJOJE birželio 7-22 d. Maskva 1 nkt. Lietuva 3 nkt. KAINA: iš Čikagos \$2,490.00. Iš New Yorko \$2,490.00.

9003 DAINŲ ŠVENTĖ birželio 29 — liepos 15 d. Vilnius per Torontą/Helsinkį/Taliną; Lietuva 15 nkt. KAINA: \$2,280.00

9004 DAINŲ ŠVENTĖ „Grandies“ Ansamblio iškyla liepos 2-25 d. ŠI KELIONĖ IŠPARDUOTA

9005 DAINŲ ŠVENTĖ liepos 3-19 d. Čikaga/Berlynas/Vilnius; Lietuva 14 nkt. Vakarų Berlynas 1 nkt. KAINA: \$2,095.00

9006 TURISTINĖ KELIONĖ SU SUSTOJIMU AUSTRIJOJE VENGRIJOJE rugsėjo 1-16 d. Lietuva 10 nkt. Viena 2 nkt. Budapešta 1 nkt. KAINA: iš Čikagos \$2,762.00 Iš New Yorko \$2,762.00

(Visos kainos gyvenant dviese kambaryje)

KELEIVIAI, KURIEMS NETINKA DATOS AR NENORI KELIAUTI SU GRUPE, GALI IŠSIPIRKI PAS MUS KELIONĖ SU SPECIALIAI SUKURTAMIS MARŠRUTAIS:

- pasirinkite kelionės ilgį nuo 3-30 dienų;
- Maskvoje Jus pasitiks, pirmą ir įsodins į lėktuvus;
- pageidaujant, Maskvoje Jus apnakvysins jaukiuose, lietuviškoje aplinkoje;
- jeigu domina Maskva, galima apžiūrėti miestą su palydovu.
- Lietuvoje pasirinkite Jums mielesnę apstojimų vietą ar tai būtų Vilnius, Kaunas ar Palanga — o gal visos trys po keleto dienų.

PASKAMBINKITE AR UŽEIKITE — MIELAI PATARNAUSIMI

MŪSŲ FIRMA TAIP PAT SUTEIKIA VISAS KELIONIŲ PASLAUGAS. Padedame sutvarkyti iškvietimo dokumentus, rašome bilietus Jūsų artimiesiems atvykstantiems iš Lietuvos. Galime parūpinti bilietą nuo pat Maskvos iki Jūsų miesto. Turime žmogų suteikiantį sutikimo ir persodinimo paslaugas New Yorke ir Washingtono — patikimi profesionalai, kaip ir visi mūsų firmos darbuotojai.

Neužmirškite mūsų Jūsų biznio ar šeimos atostogų progomis. LAUKIAM JIŲ VISŲ!

SĖKMINGAI IR SAUGIAI JAU PERSIUOSTA VIRŠ DVIEJŲ MILIJONŲ DOLERIŲ ARTIMŲJŲ APDĖKINIMŲ LIETUVOJE!

Toliau tęsiame šį patarnavimą greitai ir patikimai parūpinti mašinas, bei iškviešti jūsų artimuosius jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsipreikinti užsienio valiutos parduotuvėje.

Kainoraščiai bei platesnė informacija bus mielai Jums pristatyta kreipiantis:

G. T. INTERNATIONAL INC.
9525 SO. 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, IL 60457-2259
TEL. 708-430-7272

PRAŠOME ATKREIPTI DĖMESĮ Į NAUJĄ ADRESĄ IR TELEFONO KODĄ

DĖMESIO!

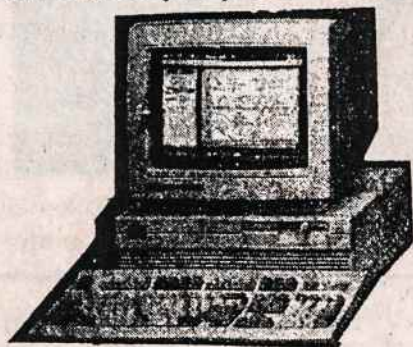
VISIEMS LIETUVIAMS,
KURIE LANKOSI AMERIKOJE
AR KURIE VYKSTA Į LIETUVĄ
IŠGYKITE VISUS ELEKTRONINIUS REIKMENIS
PAGAL EUROPIETIŠKĄ 220 VOLTŲ ELEKTROS SROVĘ

**TIMURS STORE
JOY – LUD**

ELECTRONICS
200 5TH AVE (tarp 23 & 24 Gatvių)
NEW YORK, N.Y. 10010
TELEFONAS (212) 807 - 8484

TELEVIZIJOS APARATAI
(Ivairaus dydžio ir įvairių firmų)

KOMPIUTERIAI
LYGŪS IBM PC SISTEMAI
SU SPALVOS REGULIAVIMO IR
ATSPAUSDINIMO APARATŪRA

Visi kompiuteriai gaminti 1989 metais amerikiečių firmos INNOVATION, kuri duoda vienerių metų garantiją Lietuvoje

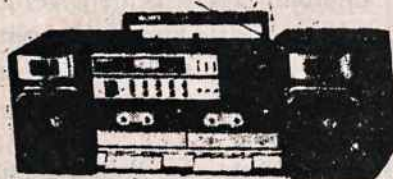
ELEKTRONINIAI PIANINAI
ĮVAIRIAM NAUDOJIMUI

TELEFONŲ ATSAKYMO APARATAI

PANASONIC M7
COMCORDER VIDEO FILMAVIMO
APARATAI PAL SISTEMAI

ĮVAIRŪS RADIO APARATAI
SU TRUMPOM BANGOM

VCR (Video juostų rekordavimo ir grojimo aparatai) PAK/SECAM/DK SISTEMAI
(Ivairių firmų, įskaitant ir Panasonic)

VISA APARATŪRA
TURI PAAIŠKINIMUS IR
RUSŲ KALBA

MES TAIP PAT TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ SONY, MAXWELL IR KT. ĮVAIRIAUS ILGUMO VIDEO IR AUDIO KASEČIŲ

DĖMESIO!

HIGH TECH KOMPUTERIAI

Mūsų parduotuvė, pirma ir vienintelė per emigraciją, parduoda aukščiausios kokybės įrengimus dėl biznio paskirties ir asmeniniam naudojimui. Mes turime 30-ies žymiausių firmų kompiuterius. Jūs nusipirksite mūsų parduotuvėje tik geriausią elektroniką, taip pat gausite tikrai profesionalų patarnavimą.

Mes parduodame visas kompiuterio atsargines dalis, reikmenis, ir programas. Mes turime didžiulį pasirinkimą. Televizijos aparatų, FAZ-ų, Kamkorderių, VSR-ų, Trumpųjų bangų radijo aparatų, 2-iejų kasečių rekorderių, telefono aparatų, telefono atsakymo aparatų, virtuvės reikmenų ir t.t.

Speciali kaina 220 Voltų Kompiuteriams ir PAL SECAM sistemos elektronikai, kuria jūs galite naudoti Lietuvoje ir Europoje.

Mes kalbame angliškai ir rusiškai.

41 W. 35th GATVĖ, tarp 5 ir 6 Avenues, Manhattan, NY
212 465-0621

Juozas Dačys, Norwood, MA., prenumeratai ir spaudai paremti atsiuntė 50 dol. Labai ačiū.

A. Mažiulis, So. Boston, MA., prisidėdamas palaikymui Darbininko spaudos, atsiuntė 50 dol. Ačiū.

Irena Okunis, Flushing, NY, jau penketas metų kaip paremia mūsų spaudos darbus savo auka. Šiais metais gauta prenumeratai ir spaudai 50 dol. Dėkojame.

Antanas Grig, Jamaica, NY, jau penkti metai kaip prie metinės prenumeratos pridėda ir spaudai auką po 30 dol. Labai ačiū.

Elena Sakas, Littleton, CO., kad ir labai pavėluotai gauna Darbininką, bet ir šiais metais atsiuntė prenumeratai su auka spaudai 50 dol. Labai ačiū.

S. ir P. Levickai, Ormand Beach, FL, jau treči metai kaip su prenumerata pridėda ir po 30 dol. spaudai paremti. Dėkojame.

Kun. Jonas Pakalniškis, Little Neck, NY, prie metinės prenumeratos ir šiais metais pridėjo dar 30 dol. spaudos palaikymui. Ačiū.

Janina Hoff, Huntington Park, CA., jau treči metai pridėda prie prenumeratos po 30 dol. spaudos palaikymui. Su gražiais sveikinimais priduria kad Darbininkas mielai laukiamas svečias. Dėkojame.

Kazimiera Sirgiedienė, Richmond Hill, NY, jau penki metai su Darbininkui siunčiama metinė prenumerata pridėda ir spaudai po 30 dol. Ačiū.

Rožė Janowska, iš Norristown, Pa., ketvertas metų mielai paremia Darbininko spaudą. Gavom ir šiais metais priedą spaudai 30 dol. Ačiū.

Zenonas Krasauskas, Chicago, IL, jau penketas metų kaip su auka prisideda prie Darbininko palaikymo. Šiais metais atsiuntė 105 dol. Labai ačiū.

Algirdas Kepalas, iš Lewitown, NY, siųsdamas prenumeratą 5 metai pridėda ir didesnę spaudai auką. Jubiliejaus proga Darbininkui prisuntė 75 dol. Ačiū.

A. S. Dimas, Middle Village, NY., Darbininko prenumeratai

ir spaudos palaikymui atsiuntė 65 dol. Labai ačiū.

Jonas Kačkelis, Northampton, Ma., jau ketveri metai siųsdamas metinę prenumeratą pridėda ir auką spaudos paramai po 30 dol. Ačiū.

Valeria Norvaiša, Miami Beach, FL., 3 metai prie metinės prenumeratos spaudos reikalams pridėda po 30 dol. auką. Labai ačiū.

Bostone atidarytas didžiausias Amerikoje lietuviškų meno dirbinių salionas

DOVANA

Norintiems išeiti lietuviškų suvenyrų savo giminėms ar draugams Šv. Kalėdų, Naujųjų Metų, įvairių jubiliejų ar bet kuria kita proga – siūlome platų pasirinkimą.

Galite išsigyti:

- žymiausių išeivijos ir Lietuvos menininkų paveikslų, grafikos darbų, medžio drožinių;
- Tautinių rūbų, juostų, gintaro, stiklo ir keramikos dirbinių su lietuviška ornamentika;
- Tautinių vėliavų, Vyčių, įvairiausių lipdžių;
- Knygų apie Lietuvą anglų kalba ir Lietuvos žemėlapių;
- audio ir video kasečių su naujausia lietuviška muzika;
- tinkančią Lietuvos dažnumams video aparatūrą ir kitas elektronikos sistemas žemomis kainomis.

Visą tai galima užsisakyti pagal katalogą kurį galite gauti atsiuntę 2 dol. čekį firmai BALTIC ASSOCIATES, LTD P.O. Box 1406 GMF Boston, MA 02201 Tel. (617) 269-4455 • Fax (617) 268-8376 368 Broadway, So. Boston, MA 02127

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1990

Išvykimo datos:

Gegužės 6 (Finnair)	Liepos 4 (Air France)
Gegužės 19 (Lufthansa)	Rugpjūčio 5 (Finnair)
Gegužės 30 (Air France)	Rugpjūčio 13 (AF ir LH)
Birželio 17 (Finnair)	Rugsėjo 7 (Air France)
Liepos 1 (Finnair)	Spalio 2 (Lufthansa)
Liepos 2 (Air France)	Gruodžio 21 (Finnair)
Liepos 3 (Lufthansa)	

Grįžimo datos – įvairios.

Keleionių trukmė grupėms – 10, 15, 20 ir 25 dienos.
Kelionės vykstantiems privačiai – pagal pageidavimą (norintiems užsake viešbučius).

Kelionių kaina su privačiais kvietimais nuo \$1034.00 grupėms nuo \$2100.00

Visos kelionės užsakytos per Maskvą. Vyksta derybos dėl tiesioginių skridimų į Vilnių. Deryboms pavykus ir surinkus pakankamai keleivių, visi skridimai bus tiesiogiai į Lietuvą. Todėl keleivių skaičių turime žinoti iš anksto.

Kviečiame nedelsti ir užsakyti keliones kuo anksčiau.

Registraciją pradėdame 1990 m. sausio 2 d.

Smulkesnių žinių teiraukitės

tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812, FAX (416) 763-6279

2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7

Registracijos numeriai 2559030 ir 2475066

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Kun. Juozas Pragulbickas, Elizabeth, N.J., jau daugelį metų apmoka 5 prenumeratas savo bičiuliams ir šiais metais dar pridėjo spaudai 60 dol. Geradariui nuoširdį padėką.

Stasys Miknius, New London, Ct., ir šiais metais apmokėdamas 5 Darbininko prenumeratas pridėjo mūsų spaudos reikalams 40 dol. Labai ačiū.

Kun. Viktoras Pavalkis, Millpitas, Ca., jau daug metų su didesne auka palaiko mūsų spaudos darbus. Šiais metais gauta 200 dol. Ilgų metų geradariui dėkojame.

Ona Jankevičiūtė, New York City, daugelį metų palaiko mūsų lietuvišką spaudą su didesne auka. Šiais metais su gražiais linkėjimais 75 m. Darbininko jubiliejui atsiuntė 200 dol. Labai ačiū.

Marijona Petrauskienė, iš Mashpee, Ma., atsiųsdama 105 dol. Darbininko prenumeratai ir spaudos paramai, priduria gražius sveikinimus Darbininko 75 metų jubiliejaus proga. Labai ačiū.

Petras Juška, Clearwater, FL., Darbininko prenumeratai ir spaudai palaikyti jau 3 metai pridėda auką. Šiais metais gauta 70 dol. Dėkojame.

Vl. Kilius, Valley Stream, NY, atsiųsdamas metinę prenumeratą pridėjo spaudai paremti 30 dol. Ačiū.

LITHUANIAN COOKERY

in English, 316 pages, price 10 dol.

Agrosomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėm. Knyga su plačiu ir spalvingu apłanku. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 12 dol. Persiuntimas ir Postage 1.50 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Čia galite gauti:

- Lietuviškas VISA korteles
- Pinigines perlaidas
- Čekių sąskaitas
- Taupymo sąskaitas
- Įvairias paskolas
- Įvairius taupymo sertifikatus

—Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.—

KASOJE taip pat galite mainyti čekius, pervesti Social Security indėlius, atidaryti arba perkefti IRA fondus ir atlikti kitus bankinius reikalus.

Jūsų laukia lietuviškas patarnavimas, maloni nuotaika ir naudinga ateitis

Naujas K A S O S adresas: 86 - 21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: 718 441 - 6401.

TRUMPAI DRŪTAI APIE N. Y. JAUNIMO VEIKLĄ

TADAS KLIMAS

New Yorko Lietuvių Jaunimo Sąjungos veikla riedėte rieda pirmyn. Sąjunga gruodžio 8 Kultūros Židinyje surengė Vytauto Kernagio ir jo Dainos teatro koncertą, kuris buvo tikrai sėkmingas. Po dviejų savaitių surengė Kalėdų šokius. Jie buvo kupini šventiškos nuotaikos, draugiški, sėkmingi.

Paskutinėmis dienomis Sąjungos nariai yra paruošę ir išdalinę vėl naują greitosios reakcijos laišką. (Toks laiškas jau penktas). Laišku siekiama įtaigauti senatorių Moynihana, kad jis protestuotų prieš Jungtines Tautas, kam jos nutraukė pasimatymus su pabaltiečių Liaudies fronto nariais. Laiškai gaunami pas Sąjungos narius ir Kasoje. Reikia tik juos pasirašyti ir išsiųsti.

Jau dabar intensyviai planuojamos demonstracijos vasario 16-tą prie Jungtinių Tautų. Taip pat sąjunga organizuoja suvažiavimą, kuris bus balandžio 6-8 d. savaitgalį. Dalyvauja Sąjungos krašto valdyba iš Washingtono. Numatomos šios paskaitų temos: JAV Lietuvių jaunimo sąjungos istorija, dabartinės JAV LJS krašto valdybos laimėjimai. Taip pat bus sesija, kurioje susipažins su parlamentarinėmis taisyklėmis.

Taip pat planuojama gausiai dalyvauti politiniam suvažiavime, kurį rengia LJS krašto valdyba Washingtono gegužės 4-7. Tai bus ketvirtas toks suvažiavimas.

Daiva Izbickaitė vieno posėdžio metu. Ji yra uoli New Yorko Liet. Jaunimo sąjungos narė. Rankoje laiko ne cigaretę, o pieštuką. Nuotr. T. Klimo

Dr. Danutė Saldaitytė dalyvauja New Yorko Jaunimo Sąjungos veikloje. Čia ji vieno posėdžio metu. Nuotr. T. Klimo

New Yorko jaunimo sąjunga dėkoja visiems rėmėjams ir aktyviems nariams. Taip pat kviečia visus jaunuolius nuo 18 iki 35 metų prisidėti prie sąjungos

veiklos.

Kas norėtų gauti daugiau informacijų, prašom skambinti Indrei Biskvitei 718 441-4604.

“OKTAVOS” PASISEKIMAS PASAULIO LIETUVIŲ SOSTINĖJ

Iš istorinės Lietuvos sostinės Vilniaus į vadinamąją pasaulio Lietuvių sostinę — Chicagą atvykęs Lietuvos Nacionalinės Filharmonijos ansamblis “Oktava” čia sugebėjo sudominti vietos lietuvius, kurie dabar jau yra išlepinti visokių renginių — ir vietinių ir iš Lietuvos gausiai atvykstančių kolektyvų.

Tris dienas iš eilės svečiai Chicagoje sugebėjo sutraukti pilną didįjį Jaunimo Centro salę jų pasiklausyti bei pasižiūrėti.

Penktadienio (sausio 26 d.) vakare į Jaunimo Centrą buvo sugūžėje ypatingai daug jaunimo, kurio šiaip jau nematome lietuviškuose renginiuose. Tą vakarą buvo praversti šokiai, kuriems grojo “oktavos” orkestras, vadovaujamas muziko ir kompozitoriaus Mindaugo Tamošiūno. Šį kartą publika buvo susėdusi prie staliukų ir vyravo tikrai linksmas atmosfera.

Sekančias dienas (sausio 27-28 d.) vyko “Oktavos” koncerti-

niai pasirodymai, kuriuose programa buvo gana sumaniai išbalansuota, taip kad čia vietos rado ir patrijotinio ir pramoginio turinio kūrinius. Šiaip jau pati muzika netokia pigi bei sentimentali, kuri Lietuvoje būdavo madoje prieš 20 metų. “Oktavos” grojami bei jos solistų dainuojami kūriniai jau panašėja į šiuolaikinę muziką, kuri turi, sakysime, šio tokio modernizmo gaidelę, bet kartu ir labai smagi bei grynai lietuviška (bent daugumoje) savo turiniu.

“Turiu aš kampilį, turiu tik vieną, jis šildo man širdį...” — tokiais žodžiais apie gimtino pradžio savo pirmąjį koncerto kūrinių oktaviečiai (beje visi vyrai, o tik viena moteris, neskaityt specialiai kelionėn pakviestos antrosios moteriškos giminės atstovės, šokėjos Erikos Meškauskaitės).

Po jo sekė ir daugiau patrijotinio pobūdžio kūrinių, pagal Maiornio, Bernardo Brazdžionio ir

kt. žodžius. Vienas kūriny — pavadintas “Keista lopšinė”, skirtas Sibiran išvežtiejiams ir nukankintiems lietuviams.

Gana stiprūs ansamblio solistai — Liūtauras Čaprakas ir Žilvinas Bubelis. Jie pasikeisdami sudainavo daugumą atliktų kūrinių, išskyrus vieną, kurį atliko orkestro gitaristas Gintaras Šulinskas (jis tą kūrinių ir sukomponeavo).

Ž. Bubelis parodė, kad jis moka ne vien tik lietuviškai, bet gali ir gerai angliškai padainuoti, o kai kurias iš tų dainų jis atliko gal neblogiau kaip Elvis Presley.

Gaila, kad Erika Meškauskaitė, kuri yra užsirekomendavusi kaip viena iš pajėgiausių Lietuvos meninės gimnazistikos atstovių (pasaulio pirmenybėse ji iškovojo du sidabro medalius), o taip pat laimėjusi “Gracijos” titulą “Miss Lietuvos” rinkimuose praėjusiais metais, čia gavo pasirodyti tik du kartus ir tai gana neilgai. Kažin ar jos tokio pobūdžio pasireiškimas derinasi prie visos programos, kuri, kaip minėjome, buvo gana sumaniai ir gerai išdėstyta.

Programos pabaigoje vėl nuskambėjo patrijotinis kūriny “Lietuva” (muz. K. Mašanausko) ir Lietuvos himnas, nors pramoginio pobūdžio koncertams gal tokia užbaiga (Lietuvos himnas) nelabai tinka.

Prieš koncertą ir po jo jautriai į žiūrovus kreipėsi pats “Oktavos” vadovas M. Tamošiūnas. Jis padėkojo koncertų rengėjui “Margučio” radijo vedėjui Petručiui ir gausiai susirinkusiai publikai.

Čia reikia pažymėti, jog “Oktava” į JAV atvyko jau praėjusių metų pabaigoje, pakviesta New Yorko Lietuvių Atletų Klubu ir pirmąjį savo pasirodymą š. Amerikoje turėjo kaip tik Brooklyne, Kultūros Židinyje įvykusiame Naujųjų Metų sutikimo baliuje. Apvažiavęs nemaža JAV ir Kanados Lietuvių kolonijų, šis smagus ansamblis vėl sugrįžta į Brooklyną atsisveikinimo koncertui, kuris įvyks vasario 17 d. 7 val. vak. Kultūros Židinyje.

E. Šulaitis

Atitaisymas

Žinutėje apie LB-nės Bostono apylinkės metinį susirinkimą ir jame išrinktą naują apylinkės pirmininką įsibrovė korektūros klaida. Nauju pirmininku išrinktas ne dr. Romas Bivydas, kaip žinutėje klaidingai atspausdinta, bet dr. Romas Buivydas. Jis yra jaunosios kartos atstovas, gražiai besireiškiantis įvairiose lietuviškuose veiklos srityse. Tikimasi, kad jam pavyks patraukti ir sudominti jaunąją kartą Lietuvių Ben-

NEW YORKE

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas rengiamas vasario 18, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje. Prieš tai 11 val. Apiešikimo parapijos bažnyčioje iškilmingos pamaldos, pamokslą pasakys vysk. Paulius Baltakis, OFM. Salėje pagrindinę kalbą pasakys Lietuvos atstovas Washingtono Stasys Lozoraitis, Jr. Taip pat kalbės ir Lietuvos gen. konsulas Ancietas Simutis. Meninę programą atliks solistė Jina Varytė iš Chicago, jai akomponuoja William Smiddy, gi aktorius Juozas Dabėnas paskaitys lietuviškos patriotinės poezijos. Ir solistė ir aktorius Židinyje pasirodo pirmą kartą. Minėjimą rengia jungtinis komitetas, sudarytas iš Lietuvių Bendruomenės N.Y. apygardos valdybos, Amerikos Lietuvių Tarybos New Yorko skyriaus, Tautos Fondo.

Rengiamas solisčių koncertas

Vasario 4 Apiešikimo parapijos bažnyčioje per pamaldas pasirodė trys solistės iš Lietuvos. Po pamaldų parapijos salėje buvo jų koncertas, kur jos labai gražiai pasirodė. Dabar kovo 3 jų koncertas rengiamas Kultūros Židinyje. Tos solistės, atvykusios iš Lietuvos, yra: Aldona Kisieliene, Sigutė Trimakaitė, Irena Brazauskienė, joms akomponuoja Audronė Kisieliūtė. Šį koncertą K. Židinyje rengia: vyr. skaučių židinys Vilija ir LMK Federacijos New Yorko klubas.

Oktavos, estradinio orkestro iš Lietuvos, koncertas bus vasario 17, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje. Koncertą rengia Lietuvių Atletų Klubas. stalus užsisakyti pas Vytautą Kulpą 718 846-1056.

Baltijos restoranai yra gražiai ir skoningai įrengtas. Verta jį aplankyti ir susipažinti su aplinka. Restoranai įrengtas Kasos pastate, yra vietos kur pastatyti automobilius. Jo adresas: 86-21 114 Street, Richmond Hill, 11418. Restoranas veikia nuo 11:30 ryto iki 9 v.v. sekmadieniais nuo 11:30 iki 4 v. popiet, pirmadieniais uždarytas.

Darbininko 1990 metams sieninis kalendorius su spalvotu viršeliu dar gaunamas Darbininko administracijoje prisiunčiant 4 dol. Taip pat galima užsakyti savo giminėms į Lietuvą oro paštu už 7 dol. Kreiptis Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY, 11207.

Darbininko prenumeratoriems, dar iki šiol neatsilygusiems už 1989 metų laikraščio siuntimą, išsiųsti raginimai atsilyginti. Metinė prenumerata ir kitiems metams lieka tik 20 dol. Laukiama bent 5 dol. auką už kalendorių. 1990 metais Darbininkas minės 75 metų sukaktį. Skaitytojai raginami prisidėti prie jubiliejinių metų šventimo savo auka. Geradariai, paaukoję vieną dolerį už kiekvienus metus, bus laikomi garbės prenumeratoriems. Priimamos ir kitokios aukos.

druomenės veikla ir atliekamais uždaviniais. Jo vadovaujamoje apylinkės valdyboje yra daug jaunosios kartos atstovų. Jei jie visi rimtai surems pečius tai apylinkės veikla bus sustiprinta ir praplėsta.

Mirė K. Stašaitis

Sausio 24 Brocktone mirė Kęstutis Stašaitis, Juozo ir Sofijos Stašaičių sūnus, sulaukęs 41-nerių metų amžiaus. Jis buvo Vietnamo karo veteranas, apdovanotas eile medalių. Laidotuvių namuose jo karštą dengė Amerikos ir Lietuvos vėliavos, prie karsto garbės sargybą ėjo šauliai, palaidotas sausio 27 Kalvarijos kapinėse Brocktone po mišių, kurias šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje už jo sielą aukėjo keturi kunigai. Kapinėse trumpą atsisveikinimo kalbą pasakė Lietuvos Šaulių Sąjungos Trentyje garbės pirmininkas prof. Vaidevutis Mantautas, Amerikos vėliava nuo karsto įteikta našlei Elžbietai, o Lietuvos vėliava — tėvams Juozui ir Sofijai Stašaičiams. Kapinėse sugiedota giesmė “Marija, Marija” ir Lietuvos himnas. Laidotuvių namuose lankytojai jo jamžiniui Tautos Fonde suaukojo 635 dolerius.

Lietuvos ir vietos menininkų koncertas

Bostono operos bendrovės ir Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone bendromis pastangomis ruošiamas Lietuvos ir vietos menininkų koncertas įvyks vasario 11 d. 1 val. popiet, So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos trečio aukšto salėje. Jo programą atliks Aldona Kisieliene, sopranas, Vilniaus konservatorijos profesorė ir Vilniaus operos solistė; Sigutė Trimakaitė, sopranas, Maria Callas konkurso laimėtoja 1987 m. Atėnuose, Graikijoje; Irena Zelenkauskaitė-Brazauskienė, sopranas, Vilniaus konservatorijos penkto kurso studentė; Audronė Kisieliūtė, fortepijono klasės profesorė Vilniaus konservatorijoje ir koncerto akompaniatorė; Randal Kalunis, tenoras, Bostono operos bendrovės solistas. Įėjimas į koncertą — 10 dolerių asmeniui.

Iškilmingi pietūs

Sandaros 24 kuopa Brocktone ruošia Vasario 16-sios proga iškilmingus pietus su atitinkama programa. Šiomet tokie pietūs įvyks vasario 25 d. 1 val. popiet Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brocktone. Juose galės dalyvauti kuopos nariai ir svečiai, kuriuos gali pasikviesti kiekvienas narys. Garbės svečius pakvies valdyba. Lietuviškus pietus paruoš valdybos narė Ona Eikienienė su savo tartininkėmis, o programa pasirūpins valdybos

narys Petras Viščinis. Įėjimas: nariams — 5 dol., o svečiams 10 dolerių.

Talka Lietuvai kovoje už laisvę

Laisvės Varpas karštai ragina pinigėmis aukomis remti dabartinę mūsų tautos kamieno tėvynėje kovą už laisvės atstatymą taikiomis priemonėmis. Vasario 16-sios minėjimų išvakarėse sausio 28 d. laidoje jis ryškino reikalingą tų minėjimų pagrindu renkamas ir gaunamas aukas skirti tam pagrindiniam Lietuvos laisvės kovos frontui, kuris driekiasi per visą Lietuvą. Paradoksalu, bet laisvojo pasaulio viešojo susižinėjimo ir nuomonės formavimo priemonės, kaip spauda, televizija ir radijas paskutiniu metu skiria Lietuvos reikalams daugiau dėmesio ne dėl mūsų veiklos, bet dėl akcijos Lietuvoje. Prie to reikšmingo posūčio mes esame tik tiek prisidėję, kiek savo aukomis padėjome laisvės kovotojams įsigyti tokias priemones, kaip Fax aparatūra, kurios pagalba žinios iš Lietuvos žaibo greitumu pasiekia visą laisvąjį pasaulį. Reikalai taip susiklostė, kad mūsų išveivija informaciją apie įvykius Lietuvoje gauna iš laisvojo pasaulio vad. media. Tad mūsų talka Lietuvos išsilaisvinimui turėtų būti nukreipta į tuos, kurie ne tik veda tą kovą, bet taip pat informuoja laisvąjį pasaulį apie ją. O jo visokeriopa parama šiuo reikalu yra labai reikšminga.

RENGINIAI

Vasario 11 d. — Brocktono Lietuvių Tarybos rengiamas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukakties minėjimas.

Vasario 18 d. — Cape Code ruošiamas vasario 16-osios minėjimas, kuriuo rūpinasi LB Cape Cod apylinkė.

Vasario 18 d. — Bostone rengiamas Lietuvos laisvės minėjimas, kuriuo rūpinasi Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius.

1990 balandžio 22 d. Lantana restorane Randolphe metinis Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone banketas.

1990 gegužės 6 d. Brocktone kun. Alberto Abračinsko kunigystės 50 metų jubiliejaus minėjimas.

1990 gegužės 6 d. 2 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje komp. Jeronimo Kačinsko kūrinių koncertas, rengiamas LB Bostono apylinkės valdybos.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Tel. 508 - 586 - 7209.

Juno Beach, Fla., mirus, jo žmonai Bronei, visai šeimai ir kitiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą

Bronė ir Bronius Oniūnai
Apolonija Staškūnienė
A. ir A. Juciai
Antanina Reivitenė
Paulius Jurkus

A. A. ADELEI ŠAPOKIENEI-SUDIKIENEI mirus, jos sesutę Bronę Vasiene, švogerį Joną Vasį ir jų sūnus širdingai užjaučia

Aga ir Viktoras Kubiliai

BANK-BY-MAIL Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų slaptą gavęs, bankas tuoj

traukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrintus

mes, kad jūsų pinigus procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per paštu skambinkit Mr. Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais

MAIN OFFICE 460 West Broadway South Boston 9 AM to 3:30 PM Monday thru Friday 9 AM to 12 PM Saturday 10 AM to 1 PM 268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE 740 Gallivan Blvd. 9:30 AM to 10:30 PM Mon., Tues., Wed. & Fri. Thurs. - 9:30 AM to 10:30 PM Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

DARBININKAS

Administr. (718) 827-1351
Redakcija. (718) 827-1352

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: vasario 10 ir 11, šeštadienį ir sekmadienį, dailės paroda. Visą parodą iš Chicago atveža Algimantas Kezys. Drauge bus ir fotografijų knygos *Atlaidai — Lithuanian Pilgrimages* sutikimas. Knygon sudėta Romualdo Požerskio nuotraukos.

Tradicinė Kaziuko mugė bus kovo 11 Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Kas norėtų daugiau informacijų, prašom skambinti Giedrei Kulpienei 718 - 846 - 1056 arba Onai Osmolskienei 718 847 - 8325.

Iškilmingos mišios Lietuvos nepriklausomybės 72 atkūrimo proga bus aukojamos, sekmadienį, vasario 18, 11 val. ryto. Mišias aukos ir pamokslą pasakys kun. Danielius Staniškis. Po mišių pabendravimas parapijos salėje.

Tadas Nemickas, dr. Broniaus ir Jūratės Kleizaitės Nemickų vyriausias sūnus, šiomis dienomis baigė Stony Brook universitetą, įsigydamas politinių mokslų bakalauro laipsnį.

Vito Gerulaičio kelionių biuras liepos ar rugpjūčio mėnesį, organizuoja grupę į Lietuvą. Grupei jis pats vadovaus. Suinteresuoti prašomi skambinti 718 847 - 5522. Taip pat jis užpildo taksų blankus.

Demonstraciją vasario 16-tą 10 v.r. prie Jungtinių Tautų būstinės — Ralph Bunch Parke (1 Ave. ir tarp 42 ir 43 Sts. rengia New Yorko ir New Jersey Lietuvių Jaunimo Sąjungos skyriai. Kviečiami visi, kuriems rūpi atgimstančios Lietuvos ateitis. Rengėjai prašo atsinešti vėliavas ir atsivesti bent du pažįstamus. Dėl gausesnės informacijų galima kreiptis į Indrę Biskytę 718 441 - 4604 arba į Daivą Izbickaitę 718 849 - 1859.

Reikalingiausių vaistų siuntimas į Lietuvą: Bayer aspirinas, multivitaminai, vaikam vaistai — 65 dol. su pristatymu. MUITO nėra. Siunčiame ir receptinius vaistus. Vaistus siųsti paštu draudžiama. Romas Pakštys, Transpak, 2638 West 69 St., Chicago, IL, 60629. Tel. 312 - 426 - 7772.

Henrikui Miklui praeitą savaitę North Shore Center liginėje Manhasset, L.I., padaryta operacija. Jis su šeima gyvena Great Necke.

“Dailė 89” — taip pavadinta paroda rengiama vasario 10 ir 11 Kultūros Židinyje. Dalyvaus per 50 menininkų iš keturių kontinentų: JAV — Kanados, Pietų Amerikos, Australijos, Europos. Parodoje taip pat bus išstatyta Kaune gyvenančio foto menininko Romualdo Požerskio fotografijų ciklas apie atlaidus Žemaitijoje. Jo nuotraukų knygą *Atlaidai — Lithuanian Pilgrimage* išleido Loyolos universiteto leidykla Chicagoje. Apie šią knygą kalbės Paulius Jurkus, o parodą aptars pats parodos organizatorius Algimantas Kezys, kuris su paroda atvyksta iš Chicago. Parodą globoja New Yorko LB apygardos valdyba. Parodos oficialus atidarymas bus vasario 10, šeštadienį, 7:30 v.v. Paroda lankoma: šeštadienį nuo 12 val. iki 9 v. v., sekmadienį nuo 12 val. iki 3 val. popiet.

Nuo a.a. dr. Eugenijaus Noako mirties vasario 10 suėjo 5 metai. Mišios aukojamos lietuvių pranciškonų koplyčioje. Šeima kviečia artimuosius ir pažįstamus už vėlionį pasimelsti.

Pabaltijo Moterų Tarybos valdyba posėdžiavo ir nutarė kovo 11 surengti Pabaltijo Moterų Tarybos metinę šventę Estų namuose, Manhattane. Šiemet Tarybos pirmininkės pareigas perims Aldona Noakaitė-Pintsch.

Dr. Bronius Nemickas, Maspeth, N.Y., prieš šventes buvo pravažiuojančio automobilio sužeistas ir išgulėjo liginėje savaitę laiko. Jo žmona, susirgusi plaučių uždegimu irgi buvo paguldyta į ligoninę.

Arts Club Theatre, kuris savo spektaklius rengia Aušros Vartų lietuvių parapijoje, ir kuriame dalyvauja Arūnas Čiuberkis, Julija Nasvytytė ir eilė pabaltiečių bei amerikiečių artistų, stengdamiesi Rytų Europos teatrą sustiprinti, rengia spektaklius vasario 2 ir kovo 2 Aušros Vartų salėje, 8:30 val. vak., 570 Broome St., New York City. Įėjimas tik 2 dol.

Iš Metropolitan operos rūmų vasario 10, šį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Giuseppe Verdi trijų veiksmų opera *La Traviata*. Pagrindiniai solistai: Edita Gruberova, Alfredo Krauss. Driguoja Michelangelo Valatri. Ateinantį šeštadienį, vasario 17 Saint-Saens opera *Samson et Dalila* su Shirley Verrett ir Placido Domingo.

Kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, *Darbininko* redaktorius, vasario 2 tyliai paminėjo vienuolinių amžinųjų įžadų 25 metų sukaktį.

Jonas Ulėnas, iš Dix Hills, L.I., N.Y., parašė laišką *New York Times* redakcijai, protestuodamas prieš dienraštyje sausio 3 atspausdintą Robert Schaeffer straipsnį, kuriame neteisingai atsiliese apie Pabaltijo respublikas ir situaciją Lietuvoje, net iškraipydamas istorinius faktus. Jis rašo, kad Schaefferio argumentai yra činiški ir prasišlenkia su tiesa.

New Jersey Lietuvių Jaunimo sąjunga kviečia visus į pirmą Lietuvos nepriklausomybės bendravimo vakarą vasario 16, 7:30 val. vak. Lithuanian C. C. Center, 6 Davis Ave., Kearny, N.J. Trumpa programa, užkandžiai, baras. Dėl informacijų galima skambinti Danutei 609 683 - 0313 arba Rasai 201 351 - 3808.

Galime atidaryti sąskaitą doleriais jūsų giminėm Lietuvoje. Galės pirkti “dolerinėje” šiuo metu trūkstamų prekių: muilo, aliejaus ir kitko. Romas Pakštys, Transpak, 2638 West 69 St., Chicago IL, 60629. Tel. 312 436 - 7772.

ATTENTION: EARN MONEY READING BOOKS: \$32,000/year income potential. Details. 1-607-838-8885, Ext. Bk 6057.

ATTENTION - HIRING: Government jobs — your area. Many immediate openings without waiting list or test. \$17,840 - \$69,485. Call 1 - 602 - 838 - 8885. Ext. R 6057.

ATTENTION - GOVERNMENT SEIZED VEHICLES from \$100. Fords, Mercedes, Corvettes, Chevys. Surplus Buyers Guide. 1-602 - 838 - 8885, Ext. A 6057.

EARN MONEY Reading books! \$30,000/yr. income potential. Details. 1-805 - 687 - 6000, Ext. Y-4505.

GOVERNMENT SEIZED Vehicles from \$100. Fords, Mercedes, Corevettes, Chevys. Surplus. Buyers Guide 1 - 805 - 687 - 6000. Ext. S-4505.

SOL. JINA A. VARYTĖ — DAR NEGIRDĖTA SOLISTĖ K. ŽIDINYJE

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 18 Kultūros Židinyje pasirodys čia dar niekada nedainavusi solistė Jina A. Varytė. Visi tuoj emė klausinėti: kas ji, iš kur?

Ji atvyksta iš Glenview, Ill. Tai Chicago apylinkės. Iš ten ji ateina į muzikos pasaulį kaip dainininkė solistė ir kaip dainavimo mokytoja.

Ji dirba muzikos institute prie Lake Forest, aukštesniojoje Highland Park mokykloje dėsto muziką ir vadovauja muzikiniams pasirodymams.

Yra dainavusi bent keliose operose: Menotti — *Amahl and the Night Visitors*, Humperdinck — *Hansel and Gretel*, Menotti — *The Consul*.

Porą metų buvo Lyric operos menežerio vykdomoji sekretorė. Muziką studijavo Northeastern Universitete Chicagoje. Ten gavo bakalauro laipsnį, magistrės laipsnį gavo to paties universiteto Evanston, Il, skyriuje.

Dėl transliuotų rungtynių Music of Lithuania ir Lietuvos Atsiminimų valandos vasario 5 d. visai nebuvo. Abi programos vėl bus duodamos nuo vasario 12. Pirmoji programa girdima 7:30 v.v., antroji 8 v.v. 89.5 FM banga. Abiejom programom vadovauja dr. Jokūbas Stukas.

Cepelinų pietūs bus duodami Kultūros Židinyje vasario 11, šį sekmadienį, nuo 12 iki 2 val. ryšium su LB rengiama dailės paroda. Šeimininkė — Eugenija Kezienė.

Jina Varytė dainuos Vasario 16-osios minėjime New Yorko Kultūros Židinyje vasario 18.

Laisvai kalba lietuviškai ir angliškai, dainuoja dar vokiečių, italų, rusų kalbomis.

Šiame minėjimo koncerte atvykę patys turės progą išgirsti čia niekada negirdėtą jauną ir daug žadančią solistę.

Ieškomas buto draugas. Dviejų miegamųjų butas šiauriniame Richmond Hill rajone, prie parko. Nuoma 300 dol. ir kitos išlaidos asmeniui į mėnesį. Skambinti Jonui dieną 212 532 - 3400-B, vakarais 718 849 - 5011-II.

Moteris, atvykusi iš Lietuvos, ieško namų apyvokos darbo, taip pat ir ligonių slaugymo, nes turi šios srities medicinišką patirtį. Skambinti į Vyto Gerulaičio jstaigą darbo valandomis: 718 847 - 5522.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 72 m. sukakties proga IŠKILMINGOS MIŠIOS

bus aukojamos vasario 18, sekmadienį, 11 val. ryto Aušros Vartų bažnyčioje, Manhattan, N.Y.

Mišias aukos ir pamokslą pasakys kun. Danielius Staniškis

Po mišių pabendravimas parapijos salėje

Visus maloniai kviečia

KUN. EUGENIJUS SAVICKIS
ir PARAPIJOS TARYBA

“BALTIJA”

Vienintelis lietuviškas restoranas New Yorke

JAU VEIKIA

Elegantiškoj aplinkoj patarnaujami priešpiečiai (lunch) ir pietūs (dinner). Atidarytas visomis dienomis, išskyrus pirmadienius nuo 11:30 v. ryto iki 9 v. v. Sekmadieniais pietūs su šampanu — Sunday Champagne Brunch — nuo 11:30 ryto iki 4 val. popiet. Mėsos ir grybų koldūnai ir panašūs patiekalai, paruošti išsinešimui. Rezervacijoms skambinti: 718 846 - 5900 Adresas: 86-21 114 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Mašinos statomos kieme. VISI MALONIAI KVIEČIAMI ATsilANKYTI!

New Yorko Lietuvių Atletų Klubas kviečia jus į atsisveikinimo koncertą su

Ok t a v a

vasario 17 d., šeštadienį, 7 v.v.

Kultūros Židinyje Oktavos kapela atliks muzikos ir dainų

K O N C E R T Ą

Po to šokiai.

Programa bus klausoma prie paruoštų stalų su vynu ir sūriais. Veiks baras.

Stalus užsisakyti pas VYTAUTĄ KULPĄ, 718 - 846 - 1056. Dviem asmenim — 25 dol., vienam — 15 dol.

Jaunimui tik šokiams — 5 dol.

Rengia ir visus atsilankyti kviečia

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

Tauta Lietuvoje vieningai siekia nepriklausomybės!
New Yorko apylinkių lietuviai vieningai ruošia Lietuvos nepriklausomybės atstatymo

MINĖJIMĄ

vasario 18 dieną, sekmadienį

11 val. iškilmingos pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyne Pamokslą pasakys vysk. PAULIUS BALTAKIS OFM,

3 val. popiet akademinė ir meninė programa Kultūros Židinyje, Brooklyne. Pagrindinę kalbą pasakys Lietuvos atstovas Washingtono ir Vatikane STASYS LOZORAITIS, JR.

Trumpi sveikinimai, sutrumpintos proklamacijos ir rezolucijos

Meninėje programoje solistė JINA VARYTĖ iš Chicago, pianistas virtuožas WILLIAM SMIDDY ir aktorius JUOZAS DAUBĖNAS.

Įėjimo auka 5 dol.

Bus priimamos aukos laisvinimo reikalams. Aukos skiriamos aukotojo nurodytai organizacijai.

Kultūros Židinyje bus galima papietauti nuo 12 iki 3 val. popiet. Pietus gamins Daiva Jūrytė ir talka.

Visus kviečia rengėjai:

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS N.Y. APYGARDOS VALDYBA
AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS NEW YORKO SKYRIUS
TAUTOS FONDAS